Jaarstukken 2022 PSW

Inhoud

1. Bestuursverslag
2. Verslag van de interne toezichthouder
3. Jaarrekening
4. Controleverklaring

1. Bestuursverslag 2022 PSW

Inhoudsopgave **Pagina**

1.1 Inleiding 1

1.2 Algemene Informatie 2
1.2.1 Doelstelling
1.2.2 Kernactiviteiten
1.2.3 Juridische structuur
1.2.4 Interne organisatiestructuur
1.2.5 Personele gegevens
1.2.6 Belangrijke elementen gevoerde beleid
1.2.7 Kwaliteit

1.3 Financiële ontwikkelingen 25
1.3.1 Financiële en niet financiële indicatoren/ratio's
1.3.2 Ontwikkelingen gedurende het boekjaar
1.3.3 Behaalde omzet en resultaten
1.3.4 Kasstromen en financieringsbehoeften
1.3.5 Gebeurtenissen na balansdatum

1.4 Belangrijkste risico's en risicobeheersing 26
1.4.1 Risicoparagraaf
1.4.2 Scenario-analyses

1.5 Cultuur en gedrag 29

1.6 Beleid inzake risicobeheer financiële instrumenten 30
1.6.1 Treasurybeleid
1.6.2 Borging en onderpand
1.6.3 Leningenportefeuille (geleend)
1.6.4 Leningenportefeuille (uitgeleend)

1.7 Toepassing en naleving gedragscodes 31

1.8 Onderzoek en ontwikkeling 32

1.9 Toekomstverwachtingen 32

1.10 Niet-financiële prestatie-indicatoren /maatschappelijke aspecten van ondernemen 33

Bijlagen:
1) Overzicht klachten, geschillen, meldingen 2022 35

1.1 Inleiding

Voor u ligt het bestuursverslag van PSW over het jaar 2022. Het jaar 2022 was een turbulent jaar, niet in de laatste plaats vanwege Corona. Begin 2022 heeft corona onze cliënten, ouders/verwanten en medewerkers wederom in zijn greep gehouden. Gelukkig ging in het eerste kwartaal alles open en kon het normale leven weer worden opgepakt. Covid is echter niet de wereld uit en het ziekteverzuim is hoog. Voorts worden onze medewerkers door de krapte op de arbeidsmarkt uitgedaagd om met de huidige krappe personele bezetting de kwaliteit van zorg te kunnen waarborgen.
Daarnaast stond het jaar 2022 in het teken van de implementatie van het herijkte strategisch meerjarenplan. De uitdagingen in de verstandelijk gehandicaptensector vroegen om een nieuwe prioritering. Realisering van de ambities in het (herijkte) strategisch meerjarenplan vraagt om implementatiekracht in alle sectoren. Er is behoefte aan nadere ordening, prioritering en resultaatgericht werken. PSW heeft tijdelijk een interne structuur ingericht met als doelen: prioriteren wat we doen; overzicht behouden in wat we doen, afmaken waar we aan beginnen en zorgen voor borging; over sectoren heen werken, op basis van de zorgvraag; successen vieren en opschalen. De P3 groep is ingesteld, waarin Portfoliomanagement, Projectmatig werken en Passende Zorg samen komen. De P3 groep wordt aangestuurd door de aangetrokken projectmanager nieuwe dienstverlening. Het nastreven van kwaliteit van zorg, op een andere wijze vormgegeven, passend bij de vraag en tegen lagere maatschappelijke kosten, vraagt om onze onverdeelde tijd, aandacht, expertise en middelen.
Vanaf januari 2022 is in de sector Junior en Thuis gebiedsgericht werken ingevoerd in het hele werkgebied van PSW. Voor de vijf regio's in Noord- en Midden-Limburg zijn regioleiders benoemd. Per regio zijn transitieteams aan de slag gegaan met de nieuwe inrichting.
De sector Wonen is, in samenwerking met de overige sectoren/diensten, verder aan de slag gegaan met het PSW woonplein. Dit betreft het ontwikkelen van nieuwe woon/zorg/leefconcepten. We ontwikkelen woonvormen tussen ambulante begeleiding en 24 uurszorg in, waarbij naast huisvesting en woonbegeleiding ook gekeken wordt naar (begeleid)werk of dagbesteding en vrije tijd in de buurt, met inzet van het netwerk en/of in de nabijheid van een WBC; waar mogelijk in samenwerking met andere organisaties (andere sectoren en voorliggend veld/welzijn).
Ook de sector Werk en Dagbesteding heeft in 2022 niet stil gezeten, zoals u in het navolgende kunt lezen. PSW Werk en Dagbesteding is van oudsher een dynamische sector waar sterk wordt ingestoken op (sociale) innovatie. Een bijzonder moment was toetreding van Gewoon Doen tot PSW. Gewoon Doen ondersteunt kwetsbare mensen in hun leven. Op de locatie in het centrum van Horst worden diverse dagbestedingsactiviteiten geboden waaronder theater, media, creatief, facilitair en horeca.
Geen kwaliteitsverbetering zonder goede en tevreden medewerkers. Net als andere organisaties binnen en buiten de gehandicaptenzorg ervaart PSW in toenemende mate de krapte op de arbeidsmarkt. In het strategisch meerjarenplan is het aantrekken en behouden van goede, betrokken medewerkers de eerste prioriteit. Passende Zorg vraagt om passend werk. Het jaar 2022 heeft in het teken gestaan van de herinrichting van de afdeling P&O en de omvorming naar een afdeling Mens en Organisatie. Voor de afdeling P&O is medio 2022 een interim manager aangetrokken die een herinrichting van de afdeling P&O heeft doorgevoerd en veel nieuwe projecten is gestart, zoals binden&boeien (werkplezier), nieuwe wijze van meten tevredenheid medewerkers, flexpool etc.

Tenslotte dank ik alle PSW-ers voor hun inspanning om samen te bouwen aan een duurzame en kwalitatief hoogstaande zorg en spreek hiervoor mijn welgemeende waardering uit.
Rest mij nog om u allen veel leesplezier toe te wensen.

Stephan Bodde,
Bestuurder

1.2 Algemene Informatie

Algemene identificatiegegevens

Statutaire naam	Stichting PSW
Adres	Charles de Gaullestraat 21
Postcode	6049 HB
Plaats	Herten
Telefoonnummer	0475 474400
KvK nummer	13032969
E-mail	info@psw.nl
Internetpagina	https://psw.nl/

1.2.1 Doelstelling

De Taak

PSW biedt zorg en ondersteuning van goede kwaliteit aan kinderen en volwassenen met een verstandelijke beperking. Onze missie en visie zijn vastgelegd in de Taak. Onze uitgangspunten zijn:

- de vraag van de mens en zijn of haar gezin is altijd het vertrekpunt; onze begeleiding is maatwerk in de lokale samenleving;
- onze collega's zijn inlevend, kundig en betrokken; zij tonen eigenaarschap;
- wij werken samen met ouders of vertegenwoordigers en het netwerk; en met collega's en partners die onze visie delen en met ons blijven zoeken naar de beste begeleiding;
- stimuleren van kansen en mogelijkheden is ons motto; op elk niveau, in elke levensfase; wij werken mee aan een zo groot mogelijke zelfredzaamheid van mensen, gezinnen en gemeenschappen;
- PSW is betrouwbaar; we doen wat we afspreken.

In De Taak legt PSW al meer dan 65 jaar de basis voor het dagelijks werk. De Taak omschrijft de opdracht vanuit de samenleving zoals die binnen de organisatie wordt gevoeld, zowel door de medewerkers in de primaire zorg als door de ondersteunende diensten. Uitgangspunt blijft voor ons altijd de vraag van de mensen die we ondersteunen.

1.2.2 Kernactiviteiten

Bij PSW gaat het om mensen. Mensen met een (licht) verstandelijke beperking of ontwikkelingsvraag die, net als iedereen, gelukkig willen zijn, hun eigen leven willen leiden en een volwaardige plek in de samenleving willen innemen. PSW ondersteunt hen daarbij: 1.232 medewerkers (800 Fte) en 422 vrijwilligers bieden 2.341 mensen de zorg en ondersteuning die zij van ons vragen. De medewerkers en vrijwilligers sluiten aan bij ieder individueel persoon met zijn/haar wensen en mogelijkheden. Dat doen zij samen met de mensen die voor onze cliënten belangrijk zijn: ouders/verwanten en netwerk. Wij bieden zorg en ondersteuning in Noord- en Midden-Limburg en de Westelijke Mijnstreek, midden in de samenleving waar onze cliënten deel van uitmaken. We werken daarbij samen met partners binnen en buiten de zorg.

Aanbod per gemeente:

1. Beek
2. Beesel
3. Bergen
4. Echt-Susteren
5. Gennep
6. Horst aan de Maas
7. Leudal
8. Maasgouw
9. Mook en Middelaar
10. Nederweert
11. Peel en Maas
12. Roerdalen
13. Roermond
14. Sittard-Geleen
15. Stein
16. Venlo
17. Venray
18. Weert

1.2.3 Juridische structuur

Stichting PSW (KVK 13032969) kent een Raad van Toezicht en een Raad van Bestuur. De Raad van Bestuur is eindverantwoordelijk, ook voor het functioneren van de onderliggende stichtingen (Stichting De Graasj KVK 63397285 en Stichting Vrienden van de Stichting Pedagogisch Sociaal Werk Midden-Limburg KVK 41066763) en als aandeelhouder voor de onderliggende BV. (Vijf B.V. KVK 81690282).

1.2.4 Interne organisatiestructuur

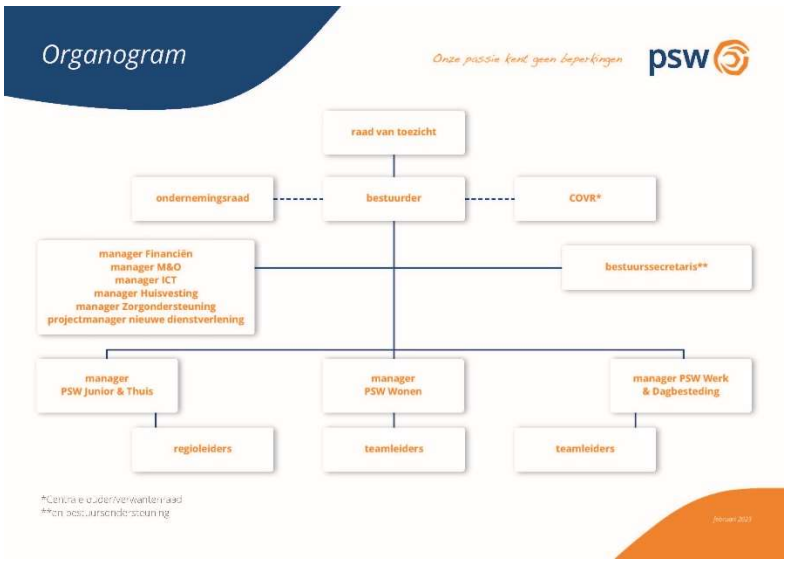

Raad van Bestuur

PSW conformeert zich aan de Zorgbrede Governancecode. Het doel van deze code is het vastleggen van normen voor goed bestuur, toezicht en verantwoording naar relevante partijen en de invloed en

betrokkenheid van belanghebbenden bij het beleid van zorgorganisaties. Daarnaast beogen brancheorganisaties een stroomlijning van gevraagde informatie en vermindering van het externe toezicht door het versterken van intern toezicht.
Gedurende geheel 2022 is sprake geweest van een eenhoofdige Raad van Bestuur. De werkwijze van de Raad van Bestuur is vastgelegd in een door de Raad van Toezicht goedgekeurd reglement.

De Raad van Bestuur was in 2022 als volgt samengesteld:
De heer drs. S.C.J.H. Bodde
Hoofdfunctie: Raad van Bestuur PSW, lid Stichting vrienden van PSW, bestuurder Stichting De Graasj, voorzitter AVA Vijf BV.
Nevenfuncties:
voorzitter bestuur Konnekt'os
lid Raad van Toezicht Stichting Savant Zorg
ambassadeur van Stichting Jonathan

Raad van Toezicht
De Raad van Toezicht heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van de Raad van Bestuur en op de algemene gang van zaken in de stichting en de door haar bestuurde ondernemingen. De Raad van Toezicht staat de Raad van Bestuur met raad terzijde en geeft de Raad van Bestuur gevraagd en ongevraagd advies. Bij de vervulling van haar taak richt de Raad van Toezicht zich naar het belang van de stichting en de door haar bestuurde instellingen en rechtspersonen. Zie hiervoor het verslag van de interne toezichthouder.

Medezeggenschapsstructuur
Cliënten/ouders/verwanten
PSW is ontstaan vanuit vragen van cliënten en hun ouders en heeft (mede)zeggenschap en participatie van cliënten en ouders/verwanten vanaf het begin hoog in het vaandel staan en gestimuleerd. Werken in de driehoek cliënt-ouder/verwant-professional is één van de pijlers van DE TAAK (de missie/visie) van PSW. Gezamenlijk onderhouden we een medezeggenschap die gebaseerd is op een open en kritische dialoog. Of er nu sprake is van formele medezeggenschap of niet, PSW wil altijd het gesprek aangaan met cliënten en hun ouders/verwanten/vertegenwoordigers over de zorg en ondersteuning met als doel deze te verbeteren.

PSW onderscheidt verschillende niveaus in de (mede)zeggenschap:
1. Individueel niveau. Basis van de (mede)zeggenschap binnen PSW is de eigen regie van de cliënt en (waar van toepassing) zijn/haar vertegenwoordiger(s). Wensen, dromen, doelen en begeleidingsafspraken zijn vastgelegd in het ondersteuningsplan en elektronisch cliënten dossier. Het ondersteuningsplan wordt regelmatig geëvalueerd en geactualiseerd.
2. Lokaal niveau. De medezeggenschap is bij PSW lokaal, dichtbij de leefwereld van de cliënten georganiseerd. Het gesprek gaat vooral over de zorg en ondersteuning op de plek waar de cliënt die krijgt. Bij PSW Thuis, PSW Junior en PSW Werk is de medezeggenschap vanwege het (vooral) ambulante werken meer regionaal georganiseerd.
3. Centraal niveau. PSW heeft een centrale cliëntencommissie (CCC) en een centrale ouder/ verwantenraad (COVR). Beide behartigen de gemeenschappelijke belangen van alle cliënten binnen PSW.
4. Regionaal niveau. Ook op regionaal niveau vindt een à twee keer per jaar afstemming plaats tussen ouders/verwanten en teamleiders aan de hand van specifieke thema's.

De praktijk: PSW heeft de medezeggenschap georganiseerd door middel van:
formele lokale cliëntenraden, lokale ouder/verwantenraden, een centrale ouder/verwantenraad, informele medezeggenschap, inspraak via bewonersoverleg, huiskameroverleg, klankbordgroepen, driehoekbijeenkomsten, themabijeenkomsten en de centrale cliëntencommissie.

De COVR bestaat uit 8 leden. In 2022 zijn 2 nieuwe leden toegetreden.
Tevens hebben de leden van de COVR zitting in een van de commissies / een specifieke portefeuille van de COVR:

- Overleg Zorgkantoor
- Overleg met vertrouwenspersonen cliënten
- Overleg met OR
- Overleg met Raad van Toezicht
- Overleg Financiële commissie (Jaarplan, Jaarstukken)
- Werkgroep medezeggenschap
- Coronaklankbordgroep
- Remuneratiecommissie
- Achterban raadpleging/enquête commissie
- Sollicitatiecommissie

In 2022 is de COVR vier keer bij elkaar gekomen in een reguliere vergadering en er waren twee extra themavergaderingen. Deze overleggen werden bijgewoond door de Raad van Bestuur en de bestuurssecretaris. Eén keer was een delegatie van de Raad van Toezicht aanwezig. Voorafgaand aan het overleg met de Raad van Bestuur vindt een agendaoverleg plaats. Voorts hebben diverse extra bijeenkomsten plaatsgevonden: themabijeenkomsten, themadag met de RvT/COVR/OR/MT, overleg met het Zorgkantoor inzake kwaliteitsrapport en de kanslijnen, thema-avond voor ouders/verwanten over vertegenwoordiging etc.

De COVR heeft het Zorgkantoor benaderd (via de bestuurder) over hun zorg over het transitieplan (kanslijnen). Derhalve vond een gesprek hierover plaats met een afvaardiging van de COVR en het Zorgkantoor. Het was een constructief gesprek en het Zorgkantoor erkende de zorgen van de ouders/verwanten. De COVR zal jaarlijks aansluiten bij het overleg met het Zorgkantoor, waarmee het thema en de zorgen van de COVR hierover op de agenda blijft.

In 2022 heeft een zelfevaluatie van de COVR plaatsgevonden, onder begeleiding van een extern deskundige. De verbeterpunten hadden met name betrekking op het functioneren in relatie tot de medezeggenschapsregeling. Deze zelfevaluatie zal jaarlijks plaatsvinden.

Het jaar 2022 heeft bijzonder in het teken gestaan van de nieuwe medezeggenschapsregeling. Eind 2021 is de nieuwe Medezeggenschapsregeling PSW vastgesteld. Uitgangspunt is medezeggenschap gebaseerd op basis van vertrouwen en kritische dialoog, die recht doet aan de van oudsher goede verbinding tussen ouders/verwanten en PSW. De regeling is 2022 in werking getreden. PSW is aan de slag gegaan met de hernieuwde inrichting ervan. Naast inrichting van de medezeggenschap voor ouders/verwanten richt PSW een vernieuwde focus op medezeggenschap van cliënten zelf.

Overzicht besproken thema’s COVR 2022

- Corona
- Jaarstukken (Jaarverslag en jaarrekening)

- Klachtenregeling cliënten
- Samenwerking ‘Gewoon doen’
- Zelfreflectie COVR
- Regiobijeenkomsten (passende zorg)
- Ondersteuningsplannen
- Elektronische Cliëntendossiers inloggen
- Herijking strategie
- Cliëntvertrouwenspersoon Wet zorg en dwang
- Voorbereiden evaluatie medezeggenschapsregeling
- Rapportage VIJF B.V.
- twee nieuwe leden voor de COVR, afscheid/welkom medewerker medezeggenschap
- Voortgang incidentenanalyse
- Gesprek Zorgkantoor transitierapport
- Instemmingsvoorstel uitstapjes cliënten

Genomen besluiten:
- De COVR adviseert positief over het jaarverslag en de jaarrekening 2021
- De COVR gaat akkoord met de selectieprocedure medewerker medezeggenschap
- De COVR adviseert positief over de aansluiting van ‘Gewoon doen’ bij PSW
- De COVR neemt het standpunt in dat de cliëntenvertrouwenspersonen wet zorg en dwang op vraag van locaties of ouders/verwanten uitgenodigd kunnen worden, maar dat een algehele rondgang door PSW niet wenselijk is.
- De COVR stemt in met de regeling uitstapjes cliënten wonen.

Medewerkers
De Ondernemingsraad (OR) van PSW bestaat uit enthousiaste, positief kritische mensen die respect, eerlijkheid, openheid en rechtvaardigheid hoog in het vaandel hebben staan. De OR komt op voor de belangen van de medewerkers van PSW, maar zal in de afweging ook het organisatiebelang in acht nemen. De OR draagt bij aan het creëren van een goede balans tussen de diverse belangen die er spelen en is zich ervan bewust dat de verschillende belangen nauw met elkaar zijn verbonden.
De ondernemingsraad bestaat per 31 december 2022 uit 12 leden.

Adviezen in 2022:
- Jaarstukken 2021
- Leidinggevenden en Cultuur
- Overname van Gewoon Doen

Lopende Advies aanvragen per 31 december 2022:
- Advies m.b.t. nieuwe P&O structuur en inrichten service-desk
- Advies m.b.t. inrichten Flexpool

Instemmingen in 2022:
- Regeling gehoorbescherming
- Wijziging Medewerkers tevredenheidsonderzoek
- Tijdelijke regeling extra vergoeding reiskosten

In 2022 ging de aandacht van de OR verder uit naar:

- De oorzaken en gevolgen van krapte personeelsbezetting
- Hoge verzuim- en verloopcijfers
- Roosterbeleid
- Doorontwikkeling medewerkers (Opleidingsbeleid)
- Verzuimbeleid
- Arbo; RI&E, preventie
- Toepassing van de CAO (wijzigingen) en overige vormen van waardering voor de medewerkers
- De effecten van het werken in samenwerkingsverbanden (bijv. VIJF, Onderwijszorgcentra)
- Gezonde (financiële) bedrijfsvoering
- Contacten met de achterban (bevragen op onderwerpen, door aansluiten bij de Starterscafés)
- Contacten met Ondernemingsraden van andere organisaties

Overig:
Het Reglement van de OR is in 2022 aangepast met de invoering van geoormerkte zetels (ter voorkoming dat een of meerdere sectoren geen kans hebben op vertegenwoordiging in de Ondernemingsraad) en kan de OR nu uit max. 15 leden bestaan in plaats van 11 leden.

In juni 2022 is een nieuwe zittingstermijn ingegaan zonder dat hiervoor verkiezingen nodig waren. Dit omdat er minder kandidaten (12) waren dan zetels.

1.2.5 Personele gegevens

Medewerkers	**2021**	**2022**
Aantal Fte's (ultimo)	793	825
Aantal Fte's (gemiddeld)	759	800
Aantal medewerkers (ultimo)	1.164	1.190
Verloop	14%	19%
Ziekteverzuim	6,8%	8,1%
Medewerkerstevredenheid	8,0	7,9
Bevlogenheid medewerkers	8,0	7,7
Aantal vrijwilligers	432	422

1.2.6 Belangrijke elementen gevoerde beleid

Beweging in de samenleving
Externe trends / ontwikkelingen

De arbeidsmarkt
De situatie op de arbeidsmarkt is verder verslechterd en het tekort aan arbeidskrachten zal de komende jaren alleen maar toenemen. De zorg moet noodgedwongen meer gebruik maken van zzp'ers. Medewerkers staan in de overlevingsstand. Ook vanwege de toenemende kosten door de inflatie. Medewerkers zijn het belangrijkste kapitaal voor de gehandicaptenzorg en een tekort heeft rechtstreeks invloed op de toegankelijkheid en de kwaliteit van zorg/ondersteuning. Oplossingsrichtingen zijn inzet van technologie en transformatie/anders werken en inzetten van het

netwerk. De toekomst is gericht op het anders en minder inzetten van zorg professionals. Hierbij wordt uitdrukkelijk gekeken naar de inzet van het netwerk van de cliënt en vrijwilligers.

De zorgprofessional kan zo ingezet worden op dat wat echt nodig is voor passende zorg, in toevoeging tot en in aansluiting op de inzet van het eigen netwerk van de cliënt. PSW zet in op het verstevigen van de uitvoering van de inzet van het netwerk van de cliënt, zodat familie optimaal en nadrukkelijk betrokken wordt en blijft bij de zorgverlening van hun naaste en mantelzorgers adequate ondersteuning ervaren. De inzet van het netwerk van de cliënt is onderdeel van de zorg. Betrokkenheid en deelname van familie en andere bekenden uit het sociale netwerk verdient alle ruimte. Het is aan PSW om die ruimte te bieden en betrokkenheid van familie te stimuleren en te faciliteren.
Medewerkers zijn en worden opgeleid rondom familiezorg. Tevens worden er drie medewerkers opgeleid in de expertiserol om teams te kunnen ondersteunen bij vraagstukken rondom relationeel en systemisch werken.

Domein overstijgend samenwerken
Samenwerken is de nieuwe opdracht, zowel in de langdurige zorg als in het sociaal domein: met elkaar werken aan quadruple aim. In 2022 is veel geïnvesteerd in nieuwe samenwerkingen en doorontwikkeling van reeds bestaande. Sommige vormen van samenwerking zijn ontstaan of komen tot stand op basis van een gedeelde visie. Partners delen de overtuiging van meerwaarde van samenwerking en willen daadwerkelijk de krachten bundelen.

Passende zorg
Passende zorg moet de gezondheidszorg goed, toegankelijk en betaalbaar houden, waarbij maatwerk het uitgangspunt moet zijn. Immers, de wereld verandert met rasse schreden en de toekomst is moeilijk voorspelbaar. Zeker is dat de (gehandicapten)zorg zonder ingrijpen afstevent op een onhoudbare situatie: een doorlopende toename van zorgvragen versus een toenemende krapte op de arbeidsmarkt. De gehandicaptensector staat voor grote uitdagingen om de zorg toegankelijk en betaalbaar te houden, zowel wat betreft fysieke plekken als beschikbaar personeel, waarbij de inzet is om passend aan te sluiten bij de zorg of ondersteuningsvraag. Dit vraagt om andere, vernieuwende manieren om de zorg te organiseren.

Wet langdurige zorg (Wlz)
De Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN, brancheverenigingen gehandicaptenzorg) en Zorgverzekeraars Nederland (ZN) hebben begin 2022 een landelijk akkoord gesloten. Er ligt veel nadruk op inclusie en het toevoegen van een waardevolle bijdrage van mensen met een beperking aan de samenleving. Er zijn vijf gezamenlijke “kanslijnen” en daaraan verbonden ambities geformuleerd: realiseren van betekenisvolle dagbesteding, inzet van arbeidsbesparende technologie, passend zorgniveau bij de individuele zorgvraag, ambulantisering en inzet eigen netwerk. Zorgkantoren gaan sturen op deze ambities via de inkoop van zorg.

Sociaal domein
De transformatie krijgt langzaam contouren. In Noord-Limburg en Roermond zijn belangrijke delen van de zorg/ondersteuning ingekocht op basis van duurzaam betaalbare zorg, meerjarige contracten en samenwerking tussen (complementaire) partijen. Desondanks heeft PSW te maken met 18 gemeenten met allen een eigen richting en verantwoordingsbeleid voor zorgaanbieders.

De jeugdzorg groeit landelijk in ras tempo. Overheid, financiers en de branche komen nog niet tot een breed gedragen aanpak om de zorg goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Dit heeft uitwerking op de aanbestedingen van de gemeenten en ook effect op de bedrijfsvoering van de sector jeugdzorg.

Duurzaamheid
De energietransitie is urgenter dan ooit. Niet alleen liggen stijgende prijzen en tekorten op de loer mede door de oorlog in de Oekraïne, het gaat ook allesbehalve goed met het klimaat.
Onlangs concludeerde het klimaatpanel IPCC dat de temperatuur sneller stijgt dan verwacht en dat klimaatverandering al enorme en deels onomkeerbare gevolgen heeft voor mens en natuur. Nu is het moment om energiebesparing hoog op de agenda te zetten, de energietransitie te versnellen en de vier "Green Deal" doelstellingen op te pakken. Alleen dan kunnen we onafhankelijker worden van energie uit Rusland én de klimaatcrisis echt aanpakken en de energiekosten betaalbaar houden.

Corona
Het is moeilijk te voorspellen hoe de verspreiding van het Covid virus zal verlopen en wat de impact zal zijn voor PSW. PSW blijft alert en bewaakt actief de balans tussen ruimte en bewegingsvrijheid enerzijds en de veiligheid van cliënten en medewerkers anderzijds. Het heeft ons er niet van weerhouden maximaal in te zetten op realisering van de strategie en plannen en initiatieven in 2022.

Digitalisering/technologie
De mogelijkheden van digitalisering en technologie nemen in ras tempo toe. Toepassing in het primair proces en de ondersteunende diensten kan bijdrage om het gebrek aan medewerkers deels te compenseren en kwaliteit van zorg en ondersteuning bevorderen.

Regeldruk versus regelarm
Terugbrengen van de regeldruk zal de doelmatigheid vergroten en het werkplezier van medewerkers bevorderen. Wat er aan de ene kant afgaat, door verschillende hoopvolle initiatieven, komt er aan de andere kant bij, onder meer door aanbestedingen, wet- en regelgeving en controlemechanismen.

Strategie
Strategisch meerjarenplan 2020 – 2024
In 2021 is het strategisch meerjarenplan uitgebracht: "Blijven wie we zijn; door te veranderen". In het meerjarenplan zijn 6 strategische ontwikkellijnen benoemd. Ontwikkelingen en resultaten uit 2021 worden in dit jaarverslag geordend volgens deze 6 ontwikkellijnen.
Het strategisch meerjarenbeleid wordt regelmatig herijkt. Daarbij wordt vooral gekeken naar externe ontwikkelingen. Wat vraagt de samenleving van ons en stelt de gekozen koers ons daartoe in staat.
In december 2021 is het strategisch meerjarenplan herijkt. Hierbij is nadrukkelijk gekeken naar de veranderende vragen vanuit de samenleving, het Zorgkantoor en gemeenten (die onze zorg en ondersteuning bekostigen) en van mensen met een verstandelijke beperking. Ons doel is quadruple aim: beter ervaren kwaliteit van zorg door cliënten; beter ervaren kwaliteit van werk door medewerkers; gezondere bevolking en duurzaam betaalbare zorg.
De oorsprong van de zorgverlening van PSW is gelegen in de cliëntvraag. De zorg en ondersteuning van PSW is van oudsher ingericht op aansluiting wat de cliënt kan en belangrijk vindt en derhalve kunnen wij stellen dat Passende Zorg past bij PSW. PSW voelt de urgentie om verder te transformeren. "Passende Zorg" gericht op maatwerk biedt ons die inspiratie. De visie van Passende Zorg en de vertaling van de vijf kanslijnen van de VGN en Zorgkantoren, sluiten naadloos aan bij de strategische koers van PSW. Wij zien kansen om samen met onze medewerkers, ouders/verwanten,

cliënten en met het Zorgkantoor en gemeenten een gezamenlijke koers te kunnen aanhouden en ambities te delen.

De strategische koers van PSW is uitgewerkt in verschillende ontwikkellijnen.

Strategische ambitie	Ontwikkellijnen	Prioriteiten
Werkplezier van medewerkers (professional aan het stuur)	Medewerkers Bestuur en inrichting	Task force > masterplan HR Processen/systemen (regeldruk)
Mens centraal in elke fase	Producten en diensten	Nieuwe woon/leef/werkconcepten Aandacht (transformatie) Wlz zorg Inzet netwerk/vrijwilligers
Aanbod op basis van ICT en positieve gezondheid	Innovatie	Implementatie strategisch ICT plan Integrale positionering ICT
Rotsvaste waarden en cultuur in beweging	Cultuur en leiderschap	Verbindend leiderschap > eigenaarschap Portfolio- en projectmanagement Aanspreek- leer- en verandercultuur
Samen vooruit in de regio	Samenwerking Besturing en inrichting	Breed afwegingskader Implementatie gebiedsgericht werken Junior en Thuis

Realisering van de ambities in het strategisch meerjarenplan vraagt om implementatiekracht in alle sectoren. Er is behoefte aan nadere ordening, prioritering en resultaatgericht werken. PSW heeft in 2022 portfolio- en projectmanagement ingevoerd. In 2021 is daartoe een projectmanager nieuwe dienstverlening aangenomen met als opdracht implementatie van nieuwe aanbestedingen en het projectmatig realiseren van de strategische ontwikkellijnen. Het uitwerken en toepassen van de strategie gaat niet vanzelf. PSW richt tijdelijk (voor deze strategieperiode) een interne structuur in met als doelen: prioriteren wat we doen; overzicht behouden in wat we doen, afmaken waar we aan beginnen en zorgen voor borging; over sectoren heen werken, op basis van de zorgvraag; successen vieren en opschalen. De P3 groep is ingesteld, waarin Portfoliomanagement en Projectmatig werken en Passende Zorg samen komen. De P3 groep wordt aangestuurd door de projectmanager nieuwe dienstverlening; PSW heeft voor de komende periode geïnvesteerd in deze projectmanager. Het nastreven van kwaliteit van zorg, op een andere wijze vormgegeven, passend bij de vraag en tegen lagere maatschappelijke kosten, vraagt om onze onverdeelde tijd, aandacht, expertise en middelen.

Strategische ontwikkellijn: Producten en diensten

PSW producten en diensten: Wlz en sociaal domein

PSW heeft voor de Wlz zorg verschillende plannen ingediend bij het Zorgkantoor VGZ. Het ging daarbij om al bestaande plannen. PSW wilde hiermee vooral laten zien welke initiatieven we in gang hebben gezet, in antwoord op de maatschappelijke opdracht om passende zorg te (gaan) bieden. PSW heeft in het sociaal domein ingeschreven op alle domeinen en percelen waar onze organisatie passende zorg kan (gaan) bieden, waar aan de orde, samen met andere organisaties. Alle inschrijvingen hebben een gunning als resultaat. Het gaat in (bijna) alle gunningen om meerjarencontracten. Dat geeft onze organisatie de tijd en gelegenheid te bouwen aan passende zorg en onze visie waar te maken in de praktijk.

Ontwikkeling "woonplein"

Woonplein

Derde prioriteit (naast HR en technologie) in de herijking van het strategisch meerjarenplan begin 2022 is "het PSW woonplein": ontwikkelen en realiseren van nieuwe woon/zorg/leefconcepten. We

ontwikkelen woonvormen tussen ambulante begeleiding en 24 uurszorg in; waarbij naast huisvesting en woonbegeleiding ook gekeken wordt naar (begeleid)werk of dagbesteding en vrije tijd in de buurt, met inzet van het netwerk en/of in de nabijheid van een WBC; waar mogelijk in samenwerking met andere organisaties (andere sectoren en voorliggend veld/welzijn). Geboren uit urgentie vanwege de situatie op de arbeidsmarkt én het inhoudelijk realiseren van "passende zorg" voor cliënten, waarbij vermaatschappelijking en inclusie voorop staan. Leidend gedachtengoed is hier "positieve gezondheid". (Onder meer) voor de realisatie van het Woonplein heeft PSW (tijdelijk) een projectmanager nieuwe dienstverlening aangesteld.

Ontwikkelingen in 2022:

- Aan de Bredeweg zijn appartementen gerealiseerd waarvan een deel bestemd is voor bewoners die ondersteuning nodig hebben bij het wonen. Het complex is gebaseerd op "empathisch wonen". De bewoners die onlangs via PSW zijn ingestroomd, krijgen ambulante begeleiding van PSW Thuis.
- In november 2022 is WBC Korenhuys in Sevenum officieel geopend.
- In Meijel is gestart met de bouw van een nieuw woonconcept. Meijel wordt als pilot vormgegeven vanuit de community gedachte, met inzet van arbeidsbesparende technologie in samenwerking met ouderenzorg Sint Jozef.
- WBC Echt wordt doorontwikkeld met een nieuwe woongroep. De bouw heeft vertraging opgelopen vanwege uitstel van vergunningen.
- In de Westelijke Mijnstreek loopt (op verzoek van ouders voor woonzorg) een verkenning voor de ontwikkeling van een woonvorm met meerdere zorgorganisaties en woningcorporaties. Een zeer brede mix van inclusie vanuit woonplein georganiseerd.
- PSW is voornemens om zes Tiny Houses te plaatsen in de nabijheid van een WBC en dagbestedingslocatie. Deze woningen zijn bedoeld als doorstroom- en trainingsplekken op weg naar meer zelfstandigheid.

Zorg voor mensen met een ernstig meervoudige beperking (EMB)
PSW biedt begeleiding zonder behandeling, voor mensen met een EMB die geen besloten of medische omgeving en/of intensieve behandeling nodig hebben. PSW biedt wonen in de wijk, zinvolle dagbesteding en onderwijs/zorg.
Vanuit onze kwaliteitsvisie heeft PSW in 2021 de zorg voor mensen met een EMB onder de loep genomen. Uitgangspunt is kwalitatief goede zorg (blijven) leveren, waar alle betrokkenen tevreden over zijn en die binnen de financiële kaders past. Binnen de kaders van een PSW brede "kapstok" is 2022 gestart per locatie plannen te maken voor doorontwikkeling van kwaliteit en bedrijfsvoering. Daarbij is ook gekeken naar welke specialistische ondersteuning en medische zorg nodig is.

Woonlocatie Meijel
In 2022 is gestart met de realisatie van een locatie PSW Meijel, deels bestemd voor volwassenen EMB, in combinatie met MVG en LVB, gebaseerd op community building.

Jeugd EMB
Jonge kinderen stromen bij PSW meestal in met een Jeugdwet indicatie. De financiële middelen die daaraan zijn gekoppeld, zijn voor de meeste kinderen passend. Maar een aantal kinderen, met name op locatie de Heikei (het centrum voor onderwijs, revalidatie en zorg) en logeren, heeft meer zorg nodig dan vanuit de Jeugdwetbekostiging kan worden geboden. Het betreft kinderen waarvan met grote zekerheid kan worden voorspeld dat zij uiteindelijk in de Wlz terecht zullen komen. Het is voor hun ontwikkeling op lange termijn én voor het voorkomen van overbelasting van de thuissituatie heel belangrijk dat zij tijdig passende, specifieke zorg krijgen. PSW investeert in deze kinderen en ook in een passende bekostiging. Daartoe ondersteunen wij ouders van verschillende kinderen bij een

traject om deze Wlz indicatie te verkrijgen, door inzet van uren van onze gedragskundigen en zorgbemiddelaars. Hierbij is uitdrukkelijk aandacht voor de meest passende zorg in combinatie met de zorgvraag en de maatschappelijke kosten.

Logeren en deeltijdverblijf voor kinderen
Logeren is een product dat moeilijk kostendekkend kan worden gerealiseerd. Daarom zijn veel andere aanbieders ermee gestopt. Terwijl de vraag naar logeeropvang van ouders van kinderen/jongeren onverminderd groot is. Logeren is belangrijk om langer thuis wonen mogelijk te maken. PSW heeft twee logeerhuizen in Horn. Het eerste bestaat al jaren. Het grootste deel van de gebruikers betreft kinderen en jongeren met een ernstig, meervoudige beperking. Het Zorgkantoor heeft eerder de vraag gesteld of PSW meer kan betekenen op het gebied van logeren. In antwoord daarop heeft PSW in 2020 een tweede logeerhuis gerealiseerd. Dit tweede logeerhuis heeft tevens de functie van trainingshuis voor tieners en jongvolwassenen tot ongeveer 23 jaar, waarbij gewerkt wordt aan het vergroten van de zelfstandigheid tegelijk met ontlasting in de thuissituatie. Op dit moment heeft ook een deel van de gebruikers van het tweede logeerhuis een EMB. PSW is aan de slag om het trainingshuis weer de oorspronkelijke functionaliteit te geven. Daarnaast wordt onderzocht om het trainingshuis, logeerhuis en deeltijd wonen te combineren in huisvesting.

Er is een plan geschreven om de personele bezetting en de groepsomvang beter in balans te krijgen zodat wij het aanbod logeren in de toekomst kunnen blijven bieden. Wij willen de logeermogelijkheid blijven bieden. Met deze slag zal logeren nog steeds niet kostendekkend zijn, maar zijn de kosten op een acceptabel niveau.

Zorg voor ouder wordende cliënten
Op 9 september 2022 hebben PSW en Land van Horne een samenwerkingsovereenkomst getekend voor de gezamenlijke woongroep die in het voorjaar van 2023 van start gaat. Het betreft een gemengde woongroep in Zorgcentrum Hornehoof te Weert, die plek biedt aan ouderen met dementie vanuit Land van Horne en ouder wordende cliënten met een verstandelijke beperking en dementieel beeld vanuit PSW.

Zorg op maat / Advanced care planning
Ouder wordende bewoners van PSW blijven in hun woning tot het einde van hun leven, tenzij daar vanwege ernstige ouderdomsproblematiek geen passende zorg meer geboden kan worden. Maar ook lang voor het levenseinde zijn ouder wordende bewoners gebaat bij een goed toekomstplan. De zorg wordt op maat afgestemd met veranderende behoeften. Wonen en dagbesteding van PSW werken intensief samen. PSW zoekt daarin ook samenwerking met lokale VVT organisaties, zoals Bosdael en Land van Horne, waar onze oudere cliënten deelnemen aan de dagbesteding.

Methodiek familiezorg
Belangrijke waarde van PSW is het werken in de driehoek. De methodiek “Familiezorg” is hierbij helpend. Een deel van de medewerkers wonen is in 2021 en in 2022 opgeleid in de expertiserol om teams te kunnen ondersteunen bij vraagstukken rondom relationeel en systemisch werken.

PSW Werk en Dagbesteding
PSW Werk en Dagbesteding is van oudsher een dynamische sector waar sterk wordt ingestoken op (sociale) innovatie.

Samenwerking sociaal werkbedrijf de Risse (Weert)
In november 2022 is de dagbestedingslocatie Edisonlaan verhuisd naar het terrein van de Risse en gaat verder onder de naam Multi. De burgemeester, wethouder en beleidsmedewerkers van de

gemeente Weert hebben op 30 november 2022 een bezoek gebracht aan dagbestedingslocaties van PSW waaronder Multi.

Onderzoek samen met Zorgkantoor naar "best practices" van inzet van de participatieladder / jobcoaching.
In samenwerking met het Zorgkantoor is een onderzoek gestart naar het inzichtelijk maken van de opbrengst van de inzet van PSW Werk in relatie tot het minder gebruik maken van zorg door cliënten doordat zij werk hebben (minder dagbesteding, minder zorg, maar ook extra inzet van bijvoorbeeld begeleiding). Inmiddels is de werkwijze toegevoegd als "good practice" op de website van het Zorgkantoor.

Tech-it
Tech-it is een fieldlab waar cliënten onder begeleiding (arbeidsbesparende en kwaliteitsverhogende) technologie testen. In samenwerking met het kenniscentrum worden ook producten ontwikkeld voor cliënten in combinatie met uitleen. Tech-it bestaat uit een groep PSW-cliënten en begeleiders die ondersteuning bieden aan cliënten door middel van technologische innovaties. Zij instrueren andere cliënten en teams hoe om te gaan met deze technologieën. Tech-it probeert antwoord te geven op technologische en innovatieve vragen, onderzoeken welk programma, app of gadget het beste bij een vraagstuk past zodat de cliënt zo veel mogelijk zelf richting en inhoud kan geven aan zijn leven. In 2022 is Techt-it verhuisd naar het Centraal Bureau van PSW, waardoor een sterkere verankering met innovatieprojecten vanuit de ondersteunende diensten kan plaatsvinden.

Gewoon Doen
Per 1 januari 2023 valt de dagbestedingslocatie Gewoon Doen voor mensen met een verstandelijke beperking in Horst, onder PSW. Gewoon Doen ondersteunt kwetsbare mensen in hun leven. Op de locatie in het centrum van Horst worden diverse dagbestedingsactiviteiten geboden waaronder theater, media, creatief en facilitair en horeca.

Branche opleiding en praktijkverklaringen
Het doel van de opleiding is een erkend certificaat te behalen dat toegang biedt tot MBO 1 (in samenwerking met de academie voor zelfstandigheid); in 2021 tevens gestart met de mogelijkheid tot het behalen van praktijkcertificaten in samenwerking met MBO t.b.v. het behalen van deelcertificaten op niveau MBO 1 en 2. In 2022 hebben zes cliënten een praktijkcertificaat assistent horeca behaald.

Participatieladder
De Participatieladder van PSW bestaat al jaren en de gedachte erachter is actueler dan ooit. Het motto is: zinvol werk / zinvolle dagbesteding is de beste zorg! De beweging / richting is naar verdere vermaatschappelijking en innovatie. Dagbesteding vindt daarbij zoveel mogelijk plaats buiten de muren van een AC en is ontwikkelgericht.

Start Participatie Collectief Noord-Limburg
In vervolg op de aanbestedingen hebben PSW Werk, Rendiz en Qwyl Coaching in Noord-Limburg hun krachten gebundeld onder de naam Het Participatie Collectief. Het doel is om via arbeidsmatige groepsactiviteiten doorstroom te realiseren naar een betaalde baan.

Doorontwikkeling Westelijke Mijnstreek
PSW is al een aantal jaren aanwezig in de Westelijke Mijnstreek, met de focus op begeleid werk en dagbesteding. In deze regio werken Junior, Thuis en Werk intensief samen om tot integrale ondersteuning te komen.

In 2022 is er een integraal team aan de slag gegaan, met drie subteams (werk/leercentrum, jobcoaches en ambulant). Het integrale team wordt aangestuurd door een nieuw benoemde teamleider.
Het centrale punt is het werk/leercentrum. Er is een inloop op de locatie van Fortuna, zodat collega's goed op de hoogte zijn van elkaars werkzaamheden en elkaar leren kennen. Rondom een cliënt wordt een gezamenlijk team gevormd, met aanvullende expertise.
Het werk/leercentrum heeft als basis Fortuna. Er is een gedegen netwerk rondom Fortuna opgebouwd.
Daarnaast zijn we actief bij Makado in Beek, in het kindcentrum in Sittard en de Gildeopleiding in Geleen. Aldaar is ook de brancheopleiding assistent facilitair gevestigd. Van deze brancheopleiding studeert nu de eerste lichting af.

Het ambulante team werkt veel samen met Al Osra. De cliënten hebben in die regio vaak een niet westerse achtergrond en de omvang van de cultuurverschillen maakt dat er gericht op deze cultuur begeleid moet worden. Al Osra is daarin een goede samenwerkingspartner.
Ook werken wij in deze regio veel samen met de GGZ en LVB doelgroep. PSW zoekt telkens complementaire partijen op.
Het totale zorgaanbod Wmo in de Westelijke Mijnstreek is in 2022 gegroeid met 34% meer cliënten. Het merendeel van de groei heeft betrekking op het ambulante team.

In de Westelijke Mijnstreek hebben we niet ingeschreven op de aanbesteding ambulante jeugdhulp omdat deze is gericht op combinaties/samenwerkingsverbanden die de totale ambulante jeugdhulp gaan organiseren en leveren. Vanuit de inhoud en ondersteuningsvragen die we krijgen in deze regio, het netwerk dat wat we al hebben opgebouwd en de positieve reacties van cliënten, partners en gemeenten, wil PSW ambulante jeugdhulp blijven leveren in de Westelijke Mijnstreek. De rol die daarbij voor PSW past is die van (strategisch) onderaannemer. We zijn dan ook in gesprek met diverse partners om samenwerking op basis van onderaannemerschap te onderzoeken en vorm te geven.

Ook loopt in de Westelijke Mijnstreek een verkenning voor de ontwikkeling van een nieuw woon/leef/zorgconcept met meerdere zorgorganisaties en woningcorporaties. Een zeer brede mix van inclusie vanuit woonplein georganiseerd.

Junior en Thuis sociaal domein
In 2022 zijn aan PSW veel aanbestedingen in de domeinen Jeugd en Wmo gegund. Bij de meeste percelen kan PSW voortbouwen op bestaande zorg- en dienstverleningsvormen. We zoeken hierin samenwerking met andere partijen.

De Heikei
PSW heeft samen met Onderwijs Groep Buitengewoon (speciaal onderwijs) en Adelante (kinderrevalidatie) een centrum gerealiseerd waar kinderen met een ernstige of matige verstandelijke beperking passend onderwijs én passende zorg kunnen krijgen: integraal en op maat. Dit centrum voor zorg, onderwijs en revalidatie heet de Heikei. Een grote innovatie, die veel betekent voor kinderen en hun ouders. Het initiatief is gebaseerd op de gedachte dat álle kinderen leerrecht hebben, leerbaar zijn en vroegtijdige ontwikkeling zal leiden tot meer eigen regie en individuele mogelijkheden in het verdere leven.
In 2022 hebben de betrokken partijen een traject gestart om te komen tot een gezamenlijke strategische visie op onze samenwerking. Deze wordt vertaald in een plan van aanpak en een samenwerkingsovereenkomst. Op het gebied van samenwerking onderwijs, revalidatie en zorg zijn partijen daarin koploper.

Ulingshof
Begin schooljaar 2022-2023 is de nieuwbouw van integraal kindcentrum Ulingshof in Venlo geopend. Een samenwerking tussen Onderwijsgroep Buitengewoon, Adelante en PSW. Door de samenwerking met PSW biedt het nieuwe Ulingshof naast speciaal onderwijs en revalidatie ook nadrukkelijker zorg voor kinderen waarvoor onderwijs nog net een stap te ver is.

Jeugd terug naar school
PSW realiseert een aanbod "Terug naar school" binnen Noord-Limburg. Een aanbod dat voldoet aan de vraag en behoefte van de leerlingen en dat passend is binnen de aanbestedingsopdracht van de GMR. PSW, Unik en Mutsaerstichting hebben gezamenlijk de aanbesteding voor "Terug naar school" gegund gekregen. Binnen Noord-Limburg zal er een aanbod ontwikkeld worden voor zowel leerlingen uit het primair onderwijs (PO) als het voortgezet onderwijs (VO). We richten ons binnen "Terug naar school" op de doelgroep waar PSW expertise in heeft, namelijk kinderen/ jongeren met een ontwikkelingsachterstand, verstandelijke beperking en/of gedragsproblemen. Op dit moment lijkt de vraag vanuit het VO dringender. Hier is momenteel voor de beschreven doelgroep geen aanbod voor. Kinderen uit het PO kunnen terecht bij concullega, Unik. Deze heeft een Terug naar school groepje in Horst/Oostrum en begeleidt hier leerlingen uit Noord-Limburg. Uiteindelijk is het de bedoeling dat zowel kinderen uit het PO als het VO die tijdelijke ondersteuning, begeleiding en behandeling nodig hebben van de "Terug naar school" groep, deze ook bij PSW kunnen krijgen.

- Het aanbod is gericht op kinderen en jeugdigen van 4 t/m 12 en 12 t/m 18 jaar
- Leerlingen zijn gedeeltelijk of volledig niet in staat een vorm van (speciaal) onderwijs te volgen
- De focus ligt op zo snel als mogelijk terug naar school
- De begeleiding/ behandeling is een groepsaanbod. De groepsgrootte is minimaal 8 maximaal 10 leerlingen
- Het aanbod richt zich op sociaal en emotioneel welbevinden. Vanuit dit welbevinden werken leerlingen aan hun persoonlijke doelstellingen. Groei in sociale vaardigheden, positief zelfbeeld, zelfstandigheid, emotionele- en praktische vaardigheden etc.
- Er wordt systemisch gekeken naar de gehele context van de leerling. Een intensieve samenwerking met het onderwijs en de thuissituatie van de leerling is een voorwaarde
- Als er naast de groepsbehandeling een individuele behandeling nodig is zal deze in eerste instantie vanuit de eigen ziektekostenverzekering van de Leerling worden ingezet. Mocht dit niet kunnen zal er een stapeling plaatsvinden met bijvoorbeeld een GGZ verwijzing vanuit de gemeente.

Behandeling
PSW is een begeleidingsorganisatie en heeft in het kader van de Wlz-zorg geen contract met het Zorgkantoor voor het bieden van behandeling. Alle cliënten in de 24-uurszorg hebben een zzp 'verblijf zonder behandeling'. De indicatie kan ook een component dagbesteding bevatten.
Mensen met een verstandelijke beperking zijn vaker bekend met psychische klachten dan andere mensen. Vanwege hun beperking kunnen zij hiervoor veelal niet terecht bij reguliere behandelaars of heeft de behandeling niet het gewenste resultaat. De gedragskundigen van PSW bieden binnen de Wlz en PSW Junior verschillende kortdurende behandelingen.
PSW biedt aan de cliënten die bij ons wonen veelal begeleiding zonder behandeling. Deze cliënten zijn op naam ingeschreven in de huisartsenpraktijk en aangewezen op huisarts (= hoofdbehandelaar) en reguliere eerste en tweedelijns zorg. Medische behandeling met betrekking tot syndroom gerelateerde klachten vraagt echter specifieke kennis van een Arts Verstandelijke Gehandicapten (arts VG). Een aantal huisartsen geeft aan zich hierin onbekwaam te voelen en vraagt om meer ondersteuning door een arts VG. PSW werkt aan een goede beschikbaarheid van de benodigde medische zorg:

- Startende samenwerking met de AVG-poli van Stichting Koraal, zodat cliënten gemakkelijker toegang hebben tot consultatie van en behandeling door een arts VG. Per 1 januari 2023 start een pilot voor de WBC's in Reuver.
- Stage-ervaringsplek (parttime) voor twee artsen VG/in opleiding voor de duur van 1 jaar ter ondersteuning van huisartsen en het onder de aandacht brengen van doorverwijsmogelijkheid naar AVG-poli's. Deze stageplekken zijn in 2022 gestart.
- Doorzetten van provinciaal overleg om medische generalistische zorg (huisartsenzorg en zorg door arts VG) voor mensen met een verstandelijke beperking beter toegankelijk te maken.

Strategische ontwikkellijn: Innovatie en digitale technologie
Belangrijke ontwikkellijn in het strategisch meerjarenplan van PSW is: innovatie en technologie.

Strategisch meerjarenplan ICT
ICT heeft een belangrijke rol bij de implementatie innovatie en technologie. De ontwikkelingen intern en extern vragen om specifieke kennis en een stevig ICT-beleid. In 2021 is een visie en meerjarenplan ICT verschenen, waarin het toekomstperspectief en een routekaart zijn vastgelegd.

Concrete resultaten in 2022:
- Beeldbellen (en andere technologie) integreren in het zorgproces en ontwikkelen denktank Vicasa (met name PSW Junior en Thuis).
- Overzetten van het grootste deel van de organisatie voor de kantoorfuncties opslaan/delen bestanden en chatfuncties naar MS Teams (in 2020 was beeldbellen al breed ingevoerd).
- Realiseren van domotica in nieuwe woonlocaties en rondom individuele cliënten.
- Realiseren ECD voor Vijf (systeem, wetgeving, privacy).
- Werken aan een voorziening voor HeiKei, waarin cliëntinformatie veilig gedeeld kan worden tussen de 3 organisaties.
- Optimalisatie Afas.
- Participatie in SamenKr8 (beter en veiliger slapen).
- Basis gelegd voor de geautomatiseerde on-/offboarding van medewerkers.
- Andere tooling ingezet voor gedragskundigen.

Zorgdomotica
De gehandicaptensector staat voor grote uitdagingen om de zorg toegankelijk en betaalbaar te houden. Dit vraagt om andere, vernieuwende manieren om de zorg te organiseren waarbij inzet van ICT / Domotica een belangrijke rol speelt. Hierbij wordt uitdrukkelijk gekeken naar de inzet van arbeidsbesparende technologie. PSW heeft voor deze ontwikkeling een projectleider ICT en zorgdomotica aangetrokken. Hiermee wordt de verbinding gelegd tussen Tech It, het kenniscentrum en de afdeling ICT.

Pilot in Meijel: zorgtechnologie en sociale innovatie
De inzet van zorgtechnologie is urgenter dan ooit. Technologie biedt mogelijkheden voor cliënten in hun zelfstandigheid, voor medewerkers vermindering van werk/tijdsdruk en levert daarmee een positieve bijdrage aan het leef- en werkplezier. In 2023 is inzichtelijk welke (zorg)technologieën voor cliënten en medewerkers passend en ondersteunend zijn.

Naast zorgtechnologie wordt de sociale innovaties en arbeidsmarkt/samenwerking met de ouderenzorg Sint Jozef onderzocht. Wij zijn voornemens om in 2023 te starten met de inzet van de expertise nachtzorg, kennisuitwisseling bij de begeleiding van cliënten, zoals belevingsgerichte zorg (EMB), maar ook medewerkers werkzaam laten zijn in de ouderenzorg.

Op het gebied van de arbeidsmarkt is het de uitdaging om te komen tot een goede personeelsplanning waarbij cliënten, medewerkers, vrijwilligers en het netwerk worden betrokken in het organiseren van de zorg. Bij de inzet van medewerkers wordt de focus niet direct gelegd op de diploma route maar op ontwikkeling van competenties passend bij de zorgvragen. Deze inzet van werving, (her)inrichting van werkprocessen en opleiden vraagt een andere mindset. Hiervoor wordt in 2023 een tijdelijke projectleider ingezet die vanuit visie en ervaringen dit project buiten de voor PSW gebaande paden kan sturen en begeleiden.

Strategische ontwikkellijn: Samenwerking
Samenwerken is de nieuwe opdracht, zowel in de langdurige zorg als in het sociaal domein: met elkaar werken aan *quadruple aim*. In 2022 is veel geïnvesteerd in nieuwe samenwerkingen en doorontwikkeling van reeds bestaande. Sommige vormen van samenwerking zijn ontstaan of komen tot stand op basis van een gedeelde visie. Partners delen de overtuiging van meerwaarde van samenwerking en willen daadwerkelijk de krachten bundelen.

PSW heeft een afwegingskader opgesteld. Het belangrijkste, harde criterium voor samenwerking is dat de samenwerking ten goede komt aan huidige en toekomstige cliënten. Naast de hieronder benoemde samenwerkingen, is PSW betrokken bij vele lokale samenwerkingen. Concrete samenwerkingen in 2022 zijn:

Samenwerking VG aanbieders regio: arbeidsmarkt en technologie (Samenkr8)
Acht Limburgse organisaties voor mensen met een beperking, waaronder PSW, hebben de handen ineen geslagen om grote thema's in samenwerking op te pakken. Thema's 'Beter en Veiliger Slapen'; Administratieve lasten; Onderaanneming; Daadkrachtig en succesvol samenwerken vormen Samenkracht 2.0.
Zij hebben expertise ingeschakeld om dit proces te begeleiden. Een van de thema's waarop de samenwerking de komende jaren gericht is, is de arbeidsmarkt. Partners onderzoeken hoe zij kunnen samenwerken. Zij willen voorkomen dat zij allemaal in "dezelfde vijver blijven vissen" en zo medewerkers bij elkaar en bij andere zorgaanbieders gaan wegtrekken. De inzet is om vooral nieuwe medewerkers voor de (gehandicapten)zorg binnen te halen en op te leiden.
Er wordt ook gewerkt aan een gezamenlijke koers op het gebied van Technologie & Data in de Limburgse gehandicaptenzorg. Onlangs is ook het Zorgkantoor VGZ betrokken.
De samenwerking loopt en is voor PSW in deze fase met name gericht op technologie (delen van data).

Samenwerking Pergamijn, PSW, Radar
In 2022 is een verkenning gestart om de samenwerking tussen Pergamijn, Radar en PSW te versterken. Deze is ontstaan vanuit een gedeelde visie op de ontwikkelingen in de gehandicaptenzorg.

Zorgstart
In het project Zorgstart, gaat PSW met regionale zorgaanbieders in de regio Noord- en Midden Limburg gezamenlijk aan de slag om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te laten werken in de zorg.

Beschermd Wonen Noord- en Midden-Limburg
PSW is onderdeel van een samenwerking tussen zes partners (Vincent van Gogh - penvoerder, De Zorggroep, Bijzonder Jeugdwerk, Buro Andersom, Zelfregie en PSW) die in combinatie een contract

hebben verkregen voor Beschermd wonen Noord- en Midden-Limburg. De zorgvorm is nieuw voor PSW, maar we kunnen voortbouwen op onze ervaring met ambulante begeleiding.

DOEN (Noord- en Midden-Limburg)
De partners van DOEN (PSW, Vincent van Gogh, Zorggroep) zijn hun samenwerking verder gaan formaliseren. In 2023 wordt de samenwerking schriftelijk vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst en zal, met inachtneming van alle privacyregels, in de regio Venlo gewerkt worden in één ECD (ECD van PSW).

Kansrijke start
In 2022 is gestart met het samen werken aan een duurzame kansrijke start voor kinderen en jonge gezinnen in Noord- en Midden-Limburg. In 2023 zal dit verder vorm krijgen.

Vijf B.V.
PSW blijft als aandeelhouder van Vijf betrokken (sociale basis en Wmo Roermond) en draagt bij aan implementatie van de plannen.

Samenwerking op het gebied van duurzaamheid
Met de woningcorporaties en particuliere verhuurders wordt samengewerkt om het vastgoed van de cliënten van PSW versneld te verduurzamen.

Samenwerking tussen Onderwijsgroep Buitengewoon, Adelante en PSW
Schooljaar 2022-2023 is de nieuwbouw van integraal kindcentrum Ulingshof in Venlo geopend. Een samenwerking tussen Onderwijsgroep Buitengewoon, Adelante en PSW. Door de samenwerking met PSW biedt het nieuwe Ulingshof naast speciaal onderwijs en revalidatie ook nadrukkelijker zorg voor kinderen waarvoor onderwijs nog net een stap te ver is.

Samenwerking Land van Horne
In 2022 zijn PSW en Land van Horne een samenwerking gestart voor een gemengde woongroep in Zorgcentrum Hornehoof te Weert, die plek biedt aan ouderen met dementie vanuit Land van Horne en ouder wordende cliënten met een verstandelijke beperking vanuit PSW. Door de samenwerking wordt belevingsgerichte zorg op maat geboden waarbij cliënten passende zorg ontvangen.

Strategische ontwikkellijn: Cultuur en leiderschap
Positieve gezondheid
Positieve gezondheid wordt PSW breed aangemerkt als prioriteit. Het is een gedachtengoed, meer dan een methode of werkwijze, van waaruit wij kijken naar de zorg en ook naar goed werkgeverschap. Positieve gezondheid “leeft” overal om ons heen en is onlosmakelijk verbonden met onze zorgvisie en met de brede transformatie in de zorg. Gezonde leefstijl en preventie zijn belangrijke aspecten. Maar vooral: ondersteuning met de focus op wat wel kan en niet op ziekte, beperking of tegenslag. Werken vanuit positieve gezondheid moet groeien:

- PSW stimuleert de manier van denken op alle niveaus in de organisatie en geeft ruimte aan grote en kleine initiatieven;
- er is een brede E-learning module voor medewerkers;
- er loopt een experiment met het opleiden van implementatiecoaches; en een experiment om een leefstijlcoach te koppelen aan individuele casuïstiek;
- in de hele organisatie groeit de aandacht voor bewegingsprogramma’s en -apps.

Meldteam
PSW kent een intern meldteam Geweld in de zorgrelatie. Melden is belangrijk. Enerzijds om van te leren en trends te zien; anderzijds om intern en extern verantwoording af te leggen.

Bij het meldteam komen steeds vaker andere vragen/meldingen binnen, zoals over de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, calamiteiten, grensoverschrijdend gedrag, integriteit. In 2022 is een breed meldteam ingericht waar medewerkers en leidinggevenden terecht kunnen voor advies en ondersteuning bij alle meldingswaardige situaties.

Beleidsdag leidinggevenden
PSW organiseert vier beleidsdagen per jaar voor alle leidinggevenden. Thema's in 2022 waren: Nieuwe regeling Medezeggenschap cliënten, Passende zorg, leiderschap en P&O-ontwikkelingen.

Leiderschap
Realisering van de doelen in het strategisch beleidsplan vraagt om goed leiderschap. Op 13 en 14 april 2022 was er een tweedaagse bijeenkomst voor alle leidinggevenden van PSW georganiseerd, met als thema "verbindend leiderschap", onder leiding van een externe deskundige. In vervolg op de tweedaagse is dit verder opgepakt binnen de 3 sectoren en ook met individuele teamleiders. In de context van "anders werken" en eigenaarschap van teams en medewerkers is goed leiderschap een belangrijke voorwaarde. Bestuurder, managers en teamleiders gingen gezamenlijk op ontdekkingsreis: wat is het gezamenlijk beeld van leiderschap; wat is de stijl van leidinggeven; wat vraagt het van leidinggevenden en wat hebben zij nodig? Op 8 september 2022 heeft een beleidsdag voor alle leidinggevenden van PSW plaatsgevonden, met als thema leiderschap. Deze dag stond het versterken van de verbinding met de teams en individuele medewerkers centraal. Op welke wijze nemen we teams/medewerkers mee in de koers van PSW en ondersteunen we de realisatie hiervan? Wat hebben we als organisatie nodig om dit te realiseren? Wat vraagt dit van ons als leidinggevenden om dit te kunnen doen? Tijdens de tweedaagse van april stonden met name verbinding in de WHY en de WHAT van leiderschap centraal. Tijdens de beleidsdag van 8 september 2022 stond de focus op de HOW van leiderschap centraal. Aan het eind van de dag gingen alle leidinggevende geïnspireerd naar huis om hier verder vorm aan te geven met de teams.

MT-tweedaagse
Begin april 2022 was er een tweedaagse beleidsbijeenkomst van bestuurder en managers. De tweedaagse stond in het teken van passende zorg. De eerste dag waren de VGN en het Zorginstituut Nederland (samen met de Nederlandse Zorgautoriteit de samensteller van het adviesrapport Samenwerken aan passende zorg) uitgenodigd om PSW mee te nemen in het gedachtengoed.
De tweede dag stond in het teken van concrete implementatie van passende zorg in de praktijk, door een bezoek aan een nieuwe locatie van Philadelphia in Almere, waar verschillende elementen van passende zorg en community care (werken in en met de gemeenschap) waren gerealiseerd. Het was een bijzonder verhaal, waardoor bestuurder en managers zeer geïnspireerd werden. In vervolg op dit bezoek is besloten om dit gedachtegoed mee te nemen bij de verdere ontwikkeling van de nieuwe woonlocatie Meijel. Philadelphia heeft ook op de beleidsdag van alle leidinggevenden van PSW een toelichting gegeven, waar ook de teamleiders werden geïnspireerd met concrete voorbeelden uit de praktijk.

MT-dag: veranderkunde
PSW staat aan de vooravond van nieuwe strategische uitdagingen:
"De Taak" als een levende en relevante visie, over de zes ambities (genoemd in het strategisch beleidsplan), verschillende sectoren en snelheden binnen PSW en stevige uitdagingen waar PSW zich voor gesteld weet (financieel, arbeidsmarkt, vergrijzing e.d.).
Op 4 oktober 2022 heeft een MT-dag met als thema veranderkunde plaatsgevonden. Hierin lagen de volgende vragen voor: "hoe geven we de verandering vorm, wat vragen de veranderingen van ons en hoe gaat ons dat ook lukken?" Het MT erkent dat dit veel vraagt van de leiders, medewerkers en ouders/verwanten. Deze verandering is fundamenteel en meer-dimensionaal: samenwerking,

gedrag, bedrijfsvoering, etc. De kernwaarden van PSW zijn en blijven daarin belangrijk. Tijdens de MT dag zijn concrete stappen gezet om de verandering verder vorm te geven.

Trainee teamleiders
Om medewerkers de gelegenheid te bieden om door te groeien en om geschikte teamleiders op te leiden, is gestart met een scholings- en coachingstraject van trainees. Er zijn een aantal trainees aan de slag.

Ontmoeten en verbinden/70-jarig jubileum
PSW hecht veel waarde aan ontmoeting en verbinding. Deze behoefte is versterkt na de coronaperiode. Daar willen we ook nadrukkelijk vrijwilligers, stagiaires en ouders/verwanten bij betrekken. Specifiek gericht op de verbinding tussen begeleiders, vrijwilligers, stagiaires en ouders/verwanten gaan we in aanloop naar het jubileumjaar 2025 twee jaar lang in alle regio's kleinschalige activiteiten organiseren en stimuleren.

Strategische ontwikkellijn: Medewerkers
Geen kwaliteitsverbetering zonder goede en tevreden medewerkers. Net als andere organisaties binnen en buiten de gehandicaptenzorg ervaart PSW in toenemende mate de krapte op de arbeidsmarkt. In het strategisch meerjarenbeleid is het aantrekken en behouden van goede, betrokken medewerkers de eerste prioriteit. Passende Zorg vraagt om passend werk.

Het jaar 2022 heeft in het teken gestaan van de herinrichting van de afdeling P&O en de omvorming naar de afdeling Mens en Organisatie. De huidige P&O structuur en het functiehuis voor de afdeling P&O zijn niet meer passend bij het "PSW van nu". PSW heeft enorme uitdagingen op mens thema's en de strategische HR agenda vraagt om nieuwe zaken te ontwikkelen of bestaand beleid eigentijdser te maken. Dit vraagt een andere HR organisatie met nieuwe en/of gewijzigde functies waarbij soms andere competenties horen. We zijn met verschillende initiatieven gestart om de basis te versterken, zoals Werkplezier en Roosteren met als doel om te komen tot nul inzet van inhuurkrachten in de zorg.

Daarnaast gaven de hoge verloopcijfers aanleiding tot verschillende projecten gericht op het behoud van medewerkers, zoals een instroom/uitstroom onderzoek, herinrichting Afas, roosteren etc.

In 2022 is bijzonder aandacht geweest voor de volgende projecten:

Taskforce Werkplezier
In 2022 is PSW gestart met de inrichting van een "Taskforce werkplezier". Passende Zorg vraagt om passend werk. De schaarste op de arbeidsmarkt wordt de komende jaren alleen maar groter. PSW kent een hoog verloop en heeft steeds meer moeite om voldoende geschikte medewerkers te vinden. We hebben veel goede en betrokken medewerkers, maar door onderbezetting is het risico groot dat zij overbelast raken. We willen deze medewerkers behouden.
Naast het lopende programma Binden en Boeien heeft PSW een Taskforce werkplezier ingericht. Dit betreft een groep mensen die ruimte krijgt en neemt om met open vizier/geest op zoek te gaan naar oude en nieuwe ideeën en initiatieven die kunnen bijdragen aan werkplezier. De taskforce:

- Heeft creativiteit om onorthodoxe of sectorvreemde ideeën en initiatieven passend te maken voor PSW;
- Is nieuwsgierig naar de effecten/resultaten in de praktijk;
- Ziet het belang van het participeren van medewerkers hierin en hun enthousiast maken.

De elementen van Positieve Gezondheid bieden een bruikbaar gedachtenkader. Door uit te gaan van meer dan alleen de focus op inhoud en organisatie van het werk zelf, kunnen we beter kijken naar wat bijdraagt aan het werkplezier van medewerkers (en omgekeerd hoe werkplezier bijdraagt aan

het totale welzijn of zelfs geluk van mensen), zoals een goede balans tussen werk en privé. Dit wordt samen met de collega's van de verschillende teams opgehaald en ingevuld. PSW heeft voor deze Taskforce tijdelijk een externe kartrekker/programmaleider aangetrokken.

Flexpool
Om de continuïteit en kwaliteit van zorg te kunnen waarborgen en om de werkbelasting te verdelen, heeft PSW najaar 2020 een flexpool van medewerkers opgezet met als doel om medewerkers tijdens een crisis zoals Corona snel op de juiste plek en het juiste moment in te kunnen zetten. In 2022 is opdracht gegeven deze flexpool verder uit te breiden en hiermee de inhuur van externen te voorkomen. In 2023 zal een dedicated teamleider dit verder vormgeven. Het team flexpool medewerkers zal bestaan uit flexmedewerkers in vaste dienst, huidige medewerkers met bijvoorbeeld een wens voor (tijdelijk) meer-uren en talent in opleiding. Het vormgeven van de flexpool zal sterk samenhangen met het roosterproject.

Medewerkers tevredenheidsonderzoek (MTO)
Er is gekozen om het medewerker tevredenheidsonderzoek vanaf 2022 los te koppelen van de jaargesprekken. De koppeling met het jaargesprek gaf een risico op sociaal wenselijke antwoorden en voorts werden veel medewerkers niet bevraagd. In samenwerking met Effectory wordt een feedback landschap ingericht, waardoor er met 'puls-metingen' door het jaar heen gericht feedback kan worden gevraagd op relevante onderwerpen. Hierdoor kan er beter gestuurd worden op belangrijke P&O onderwerpen en wordt de feedback minder een momentopname maar een doorgaand proces. Om een startpunt te hebben is er voor gekozen om één algemene meting te doen. Vanuit deze meting zijn de thema's bepaald waarop komend jaar gefocust gaat worden en waar puls-metingen over kunnen worden gedaan. Het onderzoek is ingevuld door 527 medewerkers (respons 44%). Zoals verwacht is door loskoppeling van het jaargesprek het aantal medewerkers dat de MTO heeft ingevuld, toegenomen. Er is een lichte daling in de cijfers van de thema's te zien. Echter voor de meeste thema's scoort PSW nog steeds gelijk/iets hoger dan de benchmark. PSW scoort op Bevlogenheid een 7,7, Werkgeverschap een 6,7, Werkmogelijkheden een 6,7 en Veranderingsmanagement een 7,0. De resultaten zijn besproken in het MT en met de OR. De resultaten zijn per sector gedeeld in sessies met de teamleiders en regioleiders. In de sessies ligt de focus op het leren van de resultaten van de verschillende teams onderling en hoe de teamleiders en regioleiders deze het beste binnen hun team kunnen bespreken.

Alle teams en regio's gaan aan de slag met het schrijven van een actieplan naar aanleiding van hun resultaten. Voor de sector Junior & Thuis geldt dat deze geïntegreerd worden binnen de reeds lopende transitieplannen. Dit omvat punten waar ze trots op zijn, waar ze aan willen werken en wat buiten hun eigen cirkel van invloed valt. Daarnaast is P&O bezig met de inrichting van een feedbacklandschap waarin we continu naar medewerkers kunnen gaan luisteren. Er kan dan een puls-meting worden opgezet waarbij een specifieke groep op een specifiek thema bevraagd kan worden. Dit heeft inmiddels geresulteerd in een in/uitstroom-onderzoek.

Strategische ontwikkellijn: Besturing en inrichting
PSW Junior en Thuis: gebiedsgericht werken
Het sociaal domein vraagt om integrale, regionale/lokale zorgverlening, dicht bij de burger en de gezinnen, in samenwerking met het persoonlijk netwerk en met andere voorzieningen in de wijk. Vanaf januari 2022 is gebiedsgericht werken ingevoerd in het hele werkgebied van PSW. Voor de 5 regio's in Noord- en Midden-Limburg zijn regioleiders benoemd. Per regio zijn transitieteams aan de slag gegaan met de nieuwe inrichting.

Uitbreiding MT
Zorg- en arbeidsbesparende technologie is een prioriteit in de strategie. Om strategisch beleid en technologie nadrukkelijk te verbinden, is de manager ICT toegevoegd aan het managementteam.

Projectmanagement, Portfoliomanagement en Passende Zorg (P3)
Realisering van de ambities in het strategisch meerjarenplan vraagt om implementatiekracht in alle sectoren. Er is behoefte aan nadere ordening, prioritering en resultaatgericht werken. PSW heeft in 2022 portfolio- en projectmanagement ingevoerd. In 2021 is daartoe een projectmanager nieuwe dienstverlening aangenomen met als opdracht implementatie van nieuwe aanbestedingen en het projectmatig realiseren van de strategische ontwikkellijnen. Het uitwerken en toepassen van de strategie gaat niet vanzelf. PSW richt tijdelijk (voor deze strategieperiode) een interne structuur in met als doelen: prioriteren wat we doen; overzicht behouden in wat we doen, afmaken waar we aan beginnen en zorgen voor borging; over sectoren heen werken, op basis van de zorgvraag; successen vieren en opschalen. De P3 groep is ingesteld, waarin Portfoliomanagement, Projectmatig werken en Passende Zorg samen komen. De P3 groep wordt aangestuurd door de projectmanager nieuwe dienstverlening; PSW heeft voor de komende periode geïnvesteerd in deze projectmanager. Het nastreven van kwaliteit van zorg, op een andere wijze vormgegeven, passend bij de vraag en tegen lagere maatschappelijke kosten, vraagt om onze onverdeelde tijd, aandacht, expertise en middelen.

P&O Organisatie
PSW heeft in 2022 een interim manager P&O aangetrokken, met de opdracht om met een vernieuwende blik te kijken naar de organisatie van P&O en de onderliggende programma's en plannen, met als doel een effectief en toekomstgericht HR beleid.

Toegang tot zorg optimaliseren
Cliënten hebben de gelegenheid om vanuit eigen regie een bewuste keuze te maken voor de ondersteuning die zij nodig hebben. De medewerkers van Zorgbemiddeling dragen zorg voor een juiste afstemming van de (zorg)vraag van de cliënt en het antwoord dat PSW daarop kan geven. Zorgbemiddeling is betrokken bij start van de zorg (instroom), maar ook bij door- en uitstroom, Wlz-aanvragen en bij promotieactiviteiten en ondersteunt bij het zoeken naar crisisplekken.

Implementatie medezeggenschap cliënten
PSW kent drie niveaus in de (mede)zeggenschap: individueel, lokaal en centraal. Er is een medezeggenschapsregeling geschreven in een gezamenlijk traject van de lokale ouder/verwantenraden, de centrale cliënten/ouder/verwantenraad en PSW. De nieuwe medezeggenschapsregeling is in 2022 van start gegaan en beschrijft de formele en informele (mede)zeggenschap op lokaal en centraal niveau. Uitgangspunt en basis van de zorg en ondersteuning door PSW is de eigen regie en individuele zeggenschap van de cliënt (en zijn/haar vertegenwoordigers). De eigen regie en zeggenschap zijn uitgewerkt in wensen, dromen, doelen en begeleidingsafspraken en vastgelegd in het individuele ondersteuningsplan. Dit is de basis van dagelijks meedenken, meepraten en meebeslissen over het eigen leven. Op de website van PSW wordt dit nadrukkelijk onder de aandacht gebracht. Werken in de driehoek cliënt-ouder/verwant-professional is één van de pijlers van DE TAAK (de missie/visie) van PSW. Gezamenlijk onderhouden we een medezeggenschap die gebaseerd is op een open en kritische dialoog. Of er nu sprake is van formele medezeggenschap of niet, PSW wil altijd het gesprek aangaan met cliënten en hun ouders/verwanten/vertegenwoordigers over de zorg en ondersteuning met als doel deze te verbeteren. De formele medezeggenschap ligt echter nog grotendeels bij ouders en verwanten. PSW ambieert een doorontwikkeling van de medezeggenschap bij cliënten zelf. Een voorbeeld hiervan is de deelname van een client aan de procedure voor de werving en selectie van de ondersteuner medezeggenschap.

1.2.7 Kwaliteit

Visie op kwaliteit

Kwaliteit is veel meer dan uitvoeren van protocollen en richtlijnen. Kwaliteit is het toevoegen van waarde aan het leven. Kwaliteitsverbetering kent bij PSW 3 aandachtsgebieden (uit onze herijkte visie op kwaliteit 2021):

1. Nadrukkelijk meenemen van cliënten, ouders/vertegenwoordigers en medewerkers. Zij zijn immers degenen die samen kwaliteit van zorg realiseren en ervaren.
2. Op ontdekkingstocht gaan: proberen, leren en reflecteren; en hierover open het gesprek aangaan. We zetten dit proces bewust in en maken het aantoonbaar, bijvoorbeeld in de vorm van (team)reflecties.
3. Verantwoording afleggen over de opdracht die we hebben en de uitvoering. Met name op veiligheidsthema's zijn heldere indicatoren van belang. We gaan op zoek naar het verhaal achter de cijfers en de vertaling ervan in het leven van mensen.

De belangrijke resultaten (goede voorbeelden), dilemma's en verbeterpunten rapporteren wij jaarlijks onder meer in het kwaliteitsrapport. Belangrijke verbeterpunten voor 2023 zien we onder meer in meer aandacht voor teamreflectie en het opzetten van een goede analyse van incidentmeldingen. Belangrijk dilemma voor de toekomst is de noodzakelijke herdefiniëring van het begrip kwaliteit: van zorgen voor naar zorgen dat! Kwaliteitsverbetering op onderdelen vindt vooral decentraal plaats in het primair proces, rondom de cliënt en in de teams. Per locatie werken we met kwaliteitskaarten en aandachtsfunctionarissen kwaliteit. In nieuwsbrieven, tijdens team- en sectoroverleggen en PSW brede beleidsdagen worden verbeterpunten gedeeld en opgeschaald.

Kwaliteitsrapport

Eind mei 2022 is het Kwaliteitsrapport 2021 van PSW verschenen. Een prachtige, digitale uitgave die een waarheidsgetrouw beeld toont van PSW. Naast korte teksten en mooie foto's kunnen lezers desgewenst doorklikken op thema voor verdere verdieping. Naast mooie voorbeelden zijn ook verbeterpunten opgenomen. COVR, OR en RvT hebben een reflectie geformuleerd op het rapport en deze zijn opgenomen. Over het algemeen waren de reflecties positief. Het Kwaliteitsrapport wordt breed verspreid onder stakeholders van PSW. Vanaf 2023 zal het kwaliteitskompas leidend zijn. Het kwaliteitskompas is de opvolger van het succesvolle kwaliteitskader, dat in de afgelopen vijf jaar werd toegepast in de VG-sector. Het Kwaliteitskompas Gehandicaptenzorg wordt op 1 januari 2023 in gebruik genomen tot aan 2028. Het is minder instrumenteel, sluit beter aan op de praktijk en heeft meer aandacht voor ervaringsdeskundigheid. Dit sluit naadloos aan bij de visie op kwaliteit en de manier waarop PSW zich verantwoordt, namelijk op basis van verhalen én op basis van cijfers.

Op 3 november 2022 heeft het Zorgkantoor in Reuver (Oude Baan boven) gesproken met de begeleiding, teamleider en een moeder van een cliënt over de ervaren kwaliteit (is de beschreven kwaliteit in het kwaliteitsrapport voelbaar in de praktijk). In de middag werd het kwaliteitsrapport met de gremia besproken. Het Zorgkantoor was enthousiast over hetgeen zij over kwaliteit hadden gelezen en in de praktijk zagen en voelden.

Externe kwaliteitsvisitatie

Op 20 juni 2022 is een externe visitatie gehouden, met een reflectie op het rapport zelf en op de kwaliteit in de praktijk. De commissie bestond uit 5 personen. In de ochtend was er een plenaire reflectie op het rapport. Hier klonk veel positieve waardering voor de vorm en de inhoud. In de middag gingen de commissieleden op pad in de organisatie en kwamen enthousiast terug over wat zij gezien en gehoord hadden. Vanaf het parkeren van de auto tot het eind van de middag zagen alle commissieleden bevlogen medewerkers in de geest van de PSW visie en voelden de warme aandacht voor de cliënten. Er waren ook aandachtspunten, die in het volgende rapport worden opgenomen.

HKZ audit
In 2022 is het HKZ certificaat verlengd. Drie auditoren van het Keurmerkinstituut hebben 17 november PSW geauditeerd in het kader van de HKZ certificering. Zij voerden gesprekken met begeleiders, jobcoaches, regio- en teamleiders, medewerkers van ondersteunende diensten, managers, bestuurssecretaris en bestuurder. De auditoren waren zeer positief over hun bevindingen. Kwaliteit wordt serieus genomen en is zichtbaar. De auditoren hebben ervaren dat het kwaliteits-systeem verweven is in alles wat we doen. Punt van aandacht is risicomanagement binnen regionale vernieuwingen of projecten. Het inschatten van risico's zou meer vooraf kunnen, in plaats van er 'gaandeweg op reageren'. Dit ontwikkelpunt wordt opgepakt en wordt vertaald in een plan van aanpak.

Cliënttevredenheid
Gegevens rondom tevredenheid komen uit verschillende bronnen: tevredenheidsonderzoek, de OP systematiek (basis vragenlijst) en de geluksscore van individuele cliënten. Alle gegevens worden onder meer opgenomen in het jaarlijkse Kwaliteitsrapport. In dit rapport staan niet alleen cijfers, maar vooral persoonlijke verhalen die vertellen hoe PSW samen met cliënten, ouders/verwanten, medewerkers en samenwerkingspartners aan kwaliteit werkt. Hierin staat waar we tevreden over zijn en waar verbeterpunten liggen. Zo willen we samen leren van de ervaringen van gisteren en ons verder ontwikkelen en zo onze kwaliteit van zorg blijven verbeteren. Voor onze cliënten is er een eenvoudige uitleg gemaakt.

Voor een uitvoerige rapportage over kwaliteit verwijzen wij u naar het kwaliteitsrapport 2022.

1.3 Financiële ontwikkelingen

1.3.1 Financiële en niet-financiële indicatoren/ratio's

Indicatoren/ratio's	2021	2022	Norm
Exploitatieresultaat	+1,7%	+1,9%	+2,0%
Liquiditeitsratio	24%	22%	>=15%
Solvabiliteitsratio	53%	55%	>=30%
Weerstandsvermogen	38%	36%	>=30%
Verloop	14%	19%	<=10%
Ziekteverzuim	6,8%	8,1%	<=5,1%

Mede dankzij de Covid-compensatie is het exploitatieresultaat nagenoeg uitgekomen op de gestelde norm.
De Liquiditeitsratio is licht gedaald maar blijft aanzienlijk hoger dan de norm.
De Solvabiliteitsratio (Eigen Vermogen/Totaal Vermogen) is gestegen als gevolg van toename van het Eigen Vermogen door het positieve exploitatieresultaat.
Het Weerstandsvermogen (Eigen Vermogen/Omzet) daalt licht doordat de stijging van het Eigen Vermogen (met +5%) lager is dan de stijging van de omzet (met +10%).
Verder wordt behoud van personeel steeds belangrijker: het verlooppercentage is gestegen met 5%punt (van 14% naar 19%).
Het ziekteverzuim is ongekend hoog met 8,1%.

1.3.2 Ontwikkelingen gedurende het boekjaar

Ook in 2022 heeft PSW de gevolgen van Covid-19 gevoeld. Met name het ziekteverzuim onder medewerkers lag ruim 1% boven het ziekteverzuim van 2021 en zelfs 3,5%punt boven het pré-Covid jaar 2019. PSW heeft dan ook in 2022 een beroep gedaan op de Beleidsregel SARS-CoV-2 virus extra kosten Wlz 2022, om de personele kosten die voortvloeien uit extra personeelsinzet als gevolg van een hoger ziekteverzuim en extra materiële kosten gecompenseerd te krijgen. Het betreft een bedrag ad € 0,9 mln.

1.3.3 Behaalde omzet en resultaten

De omzet is gestegen met 10%, met name als gevolge van tariefindexeringen en 2 nieuwe woonbegeleidingscentra die in de loop van 2021 in gebruik zijn genomen en die in 2022 voor het volledige jaar bijdroegen in de omzet.

1.3.4 Kasstromen en financieringsbehoeften

De operationele kasstroom is positief. PSW heeft een investeringsfaciliteit ad € 5,3 mln, die in 2020 opgenomen was ten behoeve van de nieuwbouw van 2 woonbegeleidingscentra, afgelost en omgezet in een langlopende lening van € 2 mln. Daarmee is de liquiditeitsratio vrijwel op peil gebleven.

1.3.5 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die het beeld weergeven per balansdatum wezenlijk beïnvloeden, anders dan de macro-economische en geopolitieke ontwikkelingen die in deze VUCA-wereld tot het nieuwe normaal lijken te behoren (Volatility Uncertainty Complexity Ambiguity / volatiliteit, onzekerheid, complexiteit, ambiguïteit).

1.4 Belangrijkste risico's en risicobeheersing

1.4.1 Risicoparagraaf

PSW neemt in het Jaarplan een risicoparagraaf op waarin de risico's kort worden beschreven, de kans dat ze zich voordoen, de impact en de mogelijke beheersmaatregelen. Deze risicoparagraaf wordt ieder kwartaal herijkt in de kwartaalrapportages en het bestuursverslag.

Top 3 Actuele risico's vanuit bestuurdersperspectief

1. ***Te weinig geschikt personeel: hoog verloop, krapte op de arbeidsmarkt, hoog ziekteverzuim***
2. ***Toenemende onrust in de organisatie door onbegrepen veranderingen***
3. ***Onzekerheid Energiekosten***

? = de kans dat dit risico zich voordoet. i = de impact van het risico ***K****lein,* ***M****edium,* ***G****root*

Risico	?	i	Beheersmaatregelen
Energiekosten • *Energiecontract eindigt per 31-12-2022: exorbitant hogere energiekosten in 2023, en mogelijk volgende jaren.*	G	G	• *Energieverbruik terugdringen met 20%* • *Versnelde investeringen in duurzaamheid* • *Subsidie-aanvraag DuMaVa*
Veiligheid • Kans op cyber-risico's zoals hacks	*K*	G	• Risico Inventarisatie&Evaluatie (RIE) • Cybersecurity-maatregelen: outsourcing bij deskundige derden, security-checks, autorisatiebeheer,…
Cliënten • Afnemende continuïteit van begeleiding door hoog verloop, hoog verzuim en krapper wordende arbeidsmarkt -> negatief effect op cliënten • Afnemende tevredenheid door toenemende werkdruk	G G	G M	• Herijken personeelsbeleid en het op maatwerk aansluiten op de behoefte van medewerkers • Onderzoek naar nieuwe inzichten in bieden houvast en structuur bij cliënten bij discontinuïteit in begeleiding • Werkprocessen optimaliseren, arbeidsbesparende technologie, balans formele, informele zorg
Personeel Veranderingen op de arbeidsmarkt en de samenleving • minder arbeidskrachten • verandering in benodigde competenties • minder binding van medewerkers met organisaties • behoud van bestaande medewerkers daalt met als risico discontinuïteit van zorg-ondersteuning	G	G	• Taskforce "Werkplezier" • Strategische personeelsplanning • Andere Jaarrooster-methodiek • Vaste, grotere contracten • Anders werven, zij-instroom, interne mobiliteit • Gedifferentieerd opleidingsbeleid gericht op huidige en nieuwe medewerkers • Samenwerking met andere zorgorganisaties • Uitbesteden van de Salarisadministratie, zodat meer focus komt op strategisch HR-beleid • *Nieuwe Afdeling Mens&Organisatie (P&O)*
Economische omstandigheden • Economische recessie/depressie agv geopolitieke spanningen (oorlog in Oekraïne, ea.). Stijgende inflatie,	M	G	• Passende zorg moet leiden tot lagere kosten • Conservatief Treasurybeleid, lidmaatschap Waarborgfonds Zorg (wfz) per februari 2021)

mogelijke bezuinigingen: integraal Zorgakkoord: € 1,5 mrd per jaar↓. • Toenemende zorgkosten en krappe arbeidsmarkt, leiden tot ingrepen in zorgstelsel (NZa-rapport Passende zorg, WRR-rapport. Kern quadruple aim). Leidt tot ingrijpende wijzigingen in zorg en ondersteuning voor onze cliënten. • PSW is onvoldoende in staat om de benodigde efficiencymaatregelen te nemen, zodat de exploitatie financieel gezond blijft.			• Arbeidsbesparende technologie (innovatie) • *Implementatie strategie PSW/transformatie* • Scenario-analyse: 30-20-10. In 2030 met 20% minder personeel, tegen 10% lagere kosten • Nieuw woon/zorgconcepten • *Inrichting P3*
Wlz • NHC: scheiden wonen/zorg	K	*M*	• Aanpassing bedrijfsvoering • Onderzoek naar diversiteit in Wonen en Dagbesteding (Woonplein-*andere concepten*) • Vastgoed geschikt voor scheiden wonen/zorg • *Woonwensenonderzoek*
Innovatie • Innovatie is onvoldoende irt veranderende buitenwereld	M	G	• Strategisch speerpunt Programmatische aanpak • *Inrichting P3 (Project-, Portfoliomanagement, Passende Zorg)*
Sociaal domein • *Tariefindexaties die ontoereikend zijn.* • *Tariefdruk in combinatie met opwaartse looneisen leidt tot een financieel verlies.* • Toenemende complexiteit, regeldruk en administratie	*G* G G	*M* M M	• *Samen met andere zorgorganisaties druk zetten in deze regio.* • *Andere manier van werken.* • *Scherpere keuzes: wat doen we wel, wat doen we niet* • Lean. Vereenvoudigen interne bedrijfsvoering
Organisatie • Mensen, Systemen en Processen zijn onvoldoende in lijn -> ineffectieve en inefficiënte bedrijfsvoering	M	M	• Loslaten van het principe "One size fits all". Differentiëren waar nodig en waar mogelijk • Aannemen van kwalitatief hoogwaardig stafpersoneel (omgekeerde driehoek), eigenaarschap, ICT-Meerjarenplan, opleidingen, planmatig en resultaatgericht werken, verhogen digi-vaardigheden. Project Roosteren. • *Nieuwe Afdeling Mens&Organisatie (P&O)*
Compliance • Nieuwe wet- en regelgeving wordt beleidsarm geïmplementeerd. Mogelijk negatief effect vanwege sancties en negatief imago. • Wzd: PSW weet onvoldoende in hoeverre we afwijken van de wet in registratie en gedrag. • OP, ZDO: onvoldoende grip op gedrag medewerkers. • *Zelfopgelegde interne regeldruk leidt tot belemmeringen voor resultaatgericht werken*	K	K	• Inzet op afroep externe deskundigheid. Afwijkingen vastleggen • Deskundigheid bevorderen. Coachen op registreren/rapporteren, attitude en gedrag • Implementatie functionaliteit in systeem • Steekproeven door Auditteams (Verbeterteams) • *Schrappen overbodige interne regels en verhogen risico-acceptatie.*
Partners / Samenwerkingsverbanden • Aangaan van niet-effectieve samenwerkingsverbanden.	M	M	• Afwegingskader partners

Kan leiden tot: organisatorische, personele, juridische, financiële risico's • Verkeerde inschatting vraag/koers gemeenten (snelheid, mate waarin integraliteit gevraagd wordt)			• Deskundige (juridisch) hulp inroepen, prioriteit bestuur, MT. Exit-strategie. • Wendbaar organiseren

1.4.2 Scenario-analyses

Verder maakt PSW sinds 2006 gebruik van het scenario-denken. De doelen van scenario's zijn ondermeer:

- de impact laten zien van externe factoren (zowel risico's als kansen);
- de impact laten zien van maatregelen die PSW kan nemen;
- te komen tot een keuze van zogenaamde robuuste maatregelen. Dit zijn maatregelen die, ongeacht welk scenario zich voor doet, altijd goed zijn.

De volgende scenario's worden gebruikt door PSW:

Scenario	**Omschrijving**	**Opgenomen in:**
Jaarscenario's	Elk kwartaal worden 3 scenario's doorgerekend: normal, worst, best. Vooral financieel gericht. Doel: Het volgen van het exploitatieresultaat jaar t	Kwartaalrapportages
Normbepaling 2023	De exploitatienorm 2023 is dynamisch vanwege de grote mate van onzekerheid van de energiekosten. Doel: dynamiseren jaarnorm 2023.	Jaarplan
Liquiditeit 2023 - 2027	Op hoofdlijnen worden 3 scenario's doorgerekend, rekening houdende met investeringen en exploitatieverwachtingen. Doel: bepalen of PSW voldoende liquide blijft?	Jaarplan
Scenario 30/20/10	In 2030 is er 20% minder *zorg*personeel beschikbaar en 10% minder €. Dit scenario geeft een kader voor wat betreft beschikbaarheid van zorgpersoneel en middelen. Doel: helpen bij de implementatie van de strategie van PSW en de benodigde transformatie (passende zorg).	
Scenario 2025	Een 3 tal scenario's zijn opgesteld kijkend naar hoe de situatie in 2025 kan zijn. Doel: robuuste keuzes formuleren voor het management	

1.5 Cultuur en gedrag

De TAAK: Missie / visie van PSW

PSW ondersteunt mensen met een (verstandelijke) beperking of ontwikkelingsvraag, zodat zij op eigen wijze richting en inhoud kunnen geven aan hun leven. Vanuit de overtuiging dat ieder mens erbij hoort en een eigen plek in de samenleving heeft.

Onze uitgangspunten zijn:

- *de vraag van de mens en zijn of haar gezin is altijd het vertrekpunt; onze begeleiding is maatwerk in de lokale samenleving*;
- *onze collega's zijn inlevend, kundig en betrokken; zij tonen eigenaarschap*;
- *wij werken samen met ouders of vertegenwoordigers en het netwerk; en met collega's en partners die onze visie delen en met ons blijven zoeken naar de beste begeleiding*;
- *stimuleren van kansen en mogelijkheden is ons motto; op elk niveau, in elke levensfase; wij werken mee aan een zo groot mogelijke zelfredzaamheid van mensen, gezinnen en gemeenschappen*;
- *PSW is betrouwbaar; we doen wat we afspreken*.

Leiderschap

Realisering van de doelen in het strategisch beleidsplan vraagt om goed leiderschap. In 2022 hebben diverse beleidsdagen plaatsgevonden over leiderschap.
Zie ook de strategische ontwikkellijn cultuur en leiderschap.

Meldteam Breed

Het Meldteam Breed is ingezet om medewerkers met een niet pluis gevoel een loket te bieden waar ze terecht kunnen en zij bij de hand worden genomen. Hiermee wordt voorkomen dat er niet gemeld wordt, omdat een medewerker niet weet waar terecht te kunnen met zijn gevoel. Het Meldteam Breed doet zelf geen onderzoek maar wijst een melder de weg en begeleidt het proces. Het kernteam bestaat uit de bestuurssecretaris en een zorgmanager.

Intervisie/supervisie

Intervisie is een gestructureerd gesprek waarin een werkprobleem voorgelegd wordt aan een aantal collega's in dezelfde functie, met de vraag het probleem te analyseren en van advies te voorzien. Supervisie is een methode van leerbegeleiding die gericht is op het professionaliseren van beroepsbeoefenaren, met nadruk op ervaringsleren.

Reflecties MT en teams

Het MT en de teams kijken voortdurend naar het eigen functioneren. Ook 2022 heeft het MT en hebben ook de verschillende teams gereflecteerd onder leiding van een externe procesbegeleider.

1.6 Beleid inzake risicobeheer financiële instrumenten

PSW heeft een Treasurystatuut. De afspraken en de normen in dit Treasurystatuut worden gemonitord. Voor Treasury advies doet PSW een beroep op een Treasury adviesbureau, gespecialiseerd in de maatschappelijke sector.

1.6.1 Treasurybeleid

Liquiditeit

- Risicomijdend: als het gaat om de omvang van de liquiditeiten: liever teveel dan te weinig.
- Offensief: als het gaat om ontwikkeling van stabiele zorgvormen (woonlocaties), Wlz bekostigd.

Renterisico's

PSW loopt renterisico over € 4,4 mln, omdat daar een 3-maands Euribor is over afgesproken. Deze is de afgelopen periode fors gestegen.

Dit risico wordt grotendeels gedekt doordat PSW liquide middelen heeft ad circa € 14 mln ultimo 2022 waarover vanaf 2023 een vergoeding wordt ontvangen.

Deze strategie is getoetst bij onze huisbankier en bij onze treasuryadviseur. Zij vonden dit een adequate strategie om renterisico's af te dekken.

In het treasurystatuut is afgesproken om qua liquiditeiten maximaal € 6 mln bij één financiële instelling uit te zetten, ten einde het tegenpartijrisico te beheersen. Hieraan is niet voldaan vanwege de Covid-periode en terughoudendheid bij banken. In 2023 wordt dit opgepakt en vindt spreiding plaats.

1.6.2 Borging en onderpand

PSW is sinds februari 2021 lid van het Wfz.

Voor woonlocatie Meijel is een Wfz-geborgde kasgeldfaciliteit aangevraagd. PSW heeft uit deze faciliteit in 2022 getrokken en zal hier ook in 2023 een beroep op doen.

PSW heeft tevens een geborgde langlopende lening met uitgestelde storting voor woonlocatie Meijel aangetrokken voor € 5 mln, ingaande september 2023, looptijd 30 jaar, rentevastperiode 20 jaar, rentepercentage 2,71%.

1.6.3 Leningenportefeuille (geleend)

PSW heeft begin 2018 een lening ad € 3 mln afgesloten bij de Rabobank. Ultimo 2022 bedraagt deze lening € 2,4 mln. PSW betaalt 3 maands Euribor en een opslag die 3 jaar vast is. De aflossing bedraagt € 120.000,- per jaar.

PSW heeft medio 2022 een lening afgesloten ter financiering van WBC Parklaan te Reuver en WBC Korenhuys te Sevenum ad € 2 mln bij de Rabobank. PSW betaalt 3 maands Euribor en een opslag die 3 jaar vast is. De aflossing bedraagt € 80.000,- per jaar.

Voor nadere specificaties wordt verwezen naar de Jaarrekening 2022, Overzicht langlopende schulden.

1.6.4 Leningenportefeuille (uitgeleend)

PSW heeft een lening verstrekt aan Stichting De Graasj ad € 495.000,-. Inclusief de rekening-courantpositie heeft € 550.000,- te vorderen bij De Graasj. PSW heeft een voorziening voor mogelijke oninbaarheid opgenomen voor bovenstaande uitstaande bedrag.

1.7 Toepassing en naleving gedragscodes

Zorgbrede Governancecode
PSW conformeert zich aan de Zorgbrede Governancecode. Het doel van deze code is het vastleggen van normen voor goed bestuur, toezicht en verantwoording naar relevante partijen en de invloed en betrokkenheid van belanghebbenden bij het beleid van zorgorganisaties. Daarnaast beogen brancheorganisaties een stroomlijning van gevraagde informatie en vermindering van het externe toezicht door het versterken van intern toezicht.

Integriteit en (voorkomen van) fraude
PSW heeft een beleid Integriteit en preventie fraude/diefstal vastgesteld. Belangrijke elementen in het beleid zijn: aandacht voor bewustwording en gedrag van medewerkers (waarbij leidinggevenden een voorbeeldfunctie vervullen); preventie van fraude en diefstal; en een traject voor zorgvuldige afwikkeling van signalen en meldingen van fraude en diefstal.

Het integriteitbeleid van PSW
Op dit moment is het volgende beleid beschikbaar binnen PSW:
- Beleid integriteit en fraudepreventie
- Doen en laten; Gedragsregels
- Klokkenluidersregeling (meldregeling en bescherming melder tegen benadeling)
- Integriteit; praat erover (Praatplaat)
- Vertrouwenspersoon medewerkers (voor vertrouwelijk bespreken grensoverschrijdend gedrag en integriteitsschendingen)
- Meldteam-breed (ook voor integriteitsmeldingen)

De gedragscode voor medewerkers, Doen en Laten, is geactualiseerd en opnieuw uitgebracht.
Om het integriteitbeleid uit te dragen heeft PSW een praatplaat gemaakt, ter bespreking in de teams.
Het thema integriteit heeft binnen de organisatie de nodige aandacht gekregen. In april 2022 heeft een themadagplaats gevonden RvT/COVR/OR/MT met daarin het thema integriteit.

Functionarissen op het gebied van integriteit
De functie van compliance officer is belegd bij de bestuurssecretaris. De bestuurssecretaris is tevens voorzitter van het Meldteam Breed. Daarnaast heeft PSW een onafhankelijke vertrouwenspersoon integriteit ingehuurd.

Rol Raad van Bestuur/Raad van Toezicht bij het bewaken en bevorderen van integriteit
Integriteit maakt een belangrijk onderdeel uit van het beleid en de visie van de Raad van Bestuur. De Raad van Bestuur is gebonden aan de interne gedragscode en onderschrijft deze. De managers en de Raad van Bestuur bespreken het onderwerp integriteit regelmatig met elkaar.
Integriteit en compliance zijn onderwerpen van gesprek met de Raad van Toezicht.

Integriteit en derden
Integriteit houdt niet op bij de eigen slagboom. Er ligt een visie op wat er wordt verwacht van leveranciers en afnemers in dit kader. Integer handelen van bedrijven waarmee we samenwerken is van groot belang. Vanuit deze doelstellingen is een Maatschappelijk Verantwoord Inkoop (MVI) beleid opgesteld, waarop leveranciers worden beoordeeld. Wij vragen toeleveranciers en onderaannemers de Interne Gedragscode na te leven.

1.8 Onderzoek en ontwikkeling

Woonwensenonderzoek
PSW heeft een relatief lange wachtlijst van cliënten/ouders/wettelijk vertegenwoordigers die wachten op een passende woonplek bij PSW. In 2022 heeft PSW een woonwensonderzoek voorbereid in samenwerking met en extern bureau, onder mensen op de wachtlijst én onder huidige cliënten. We onderzoeken welke woonvorm passend is voor de individuele cliënten; in welke regio en op welke termijn. De resultaten gebruiken we als input bij het realiseren van het Woonplein, een meerjareninitiatief dat bovenaan de prioriteiten van ons strategisch meerjarenplan staat.

Zie verder de strategische ontwikkellijn: Innovatie en digitale technologie (paragraaf 1.2.6).

1.9 Toekomstverwachtingen

De houdbaarheid van de zorg zoals deze op dit moment wordt geleverd staat onder druk. Een aantal bewegingen zijn waar te nemen:
- Toenemende zorgvraag: door vergrijzing en toenemende individualisering.
- Veranderend zorgaanbod: door toenemende medisch-technologische mogelijkheden.
- Financieel: de zorg doet een toenemend beroep op onze collectieve middelen, waardoor andere collectieve uitgaven in het gedrang komen.
- Personeel: Op dit moment werkt 1 op de 7 medewerkers in de zorg. Als we zo doorgaan wordt dit 1 op 4 medewerkers in 2040.

Bovengenoemde trends vormen een risico voor het belangrijke evenwicht in de zorg:
- Kwaliteit van zorg
- Toegankelijkheid van zorg
- Betaalbaarheid van de zorg

Om antwoord te geven op de uitdagingen zijn een aantal concepten gelanceerd, te weten:
- Quadruple aim
- Passende zorg

Voor de zorgorganisaties en dus ook voor PSW wordt het een uitdaging om deze trends ten goede van onze cliënten te laten werken.
Positief is dat zorgtechnologie kan helpen bij het meer zelfstandig functioneren van onze cliënten en dat we dit doen met minder (zorg)personeel.
De huidige krapte in de arbeidsmarkt heeft als positief effect dat het werk dat verricht kan worden door onze cliënten beter gewaardeerd wordt en dat zij meer kunnen participeren in reguliere werksettings.
De transitie naar een andere manier van ondersteuning bieden voor onze cliënten, met minder (zorg)personeel die wel voldoende gemotiveerd en betrokken blijven, met minder financiële middelen, zal de grootste uitdaging zijn voor de komende jaren.
PSW blijft investeren om deze transitie mogelijk te maken.

1.10 Niet-financiële prestatie-indicatoren/maatschappelijke aspecten van ondernemen

Duurzaamheid
PSW ziet duurzaamheid als een onderdeel van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO), gebaseerd op de 3 P's: People, Planet, Profit. De missie / visie van PSW sluit goed aan bij MVO. Zo maken een inclusieve samenleving en eigen regie van cliënten en medewerkers ook onderdeel van het duurzaamheidsbeleid van PSW. Het onderwerp leeft onder cliënten en medewerkers. In 2023 zal PSW versneld verduurzamen.

Duurzaam vastgoed
Duurzaam zorgvastgoed is voor PSW een voor de hand liggende invulling van duurzaamheid. PSW had in 2020 een vastgoedvisie uitgebracht. Eind 2021 is in vervolg hierop een routekaart naar duurzaam zorgvastgoed uitgezet voor gebouwen in eigendom van PSW. Bij nieuwbouw zetten we in op BENG (bijna energie neutraal gebouw); voor bestaande bouw voeren we technische maatregelen uit die leiden tot zo laag mogelijk energieverbruik, zoals LED-verlichting, zonnepanelen, aanpassen installaties en sturing op gedrag.
Er ligt een plan van aanpak voor de diverse technische maatregelen in 2023 waarbij wij investeren op korte termijn voor de gebouwen in eigendom en investeren op huurlocaties.

Duurzaamheid ambities – PSW; Plan van Aanpak: MVO & MVI
Aan de hand van de 'People-Planet-Profit' methodiek zijn duurzame MVO-doelstellingen opgesteld voor PSW.
People: Het thema People is dé kern van PSW. Pijlers zijn: inclusie in de samenleving, regie over eigen leven en positieve gezondheid voor zowel cliënten als medewerkers. Daarnaast omvat People voor PSW ook de gezondheid van mensen die producten of diensten leveren. Oftewel, niet alleen arbeidsomstandigheden van eigen medewerkers, maar ook van toeleveranciers en producenten. Dit is verder geborgd in een separaat maatschappelijk verantwoord inkoopbeleid.
Planet: PSW neemt de 4 "Green Deal" doelstellingen als leidraad om duurzame doelen op te stellen voor PSW: CO2 -emissie van de zorgsector terugdringen; circulair werken bevorderen; schoner oppervlakte-/grondwater (o.a. minder medicijnresten); healing environment. PSW heeft als belangrijkste pijler om allereerst de bewustwording rondom duurzaamheid te vergroten, zodat onder andere vastgoed en vervoer groener wordt. Daarnaast staat duurzame inkoop, afvalvermindering en een gezonde woon - en werkplek centraal bij PSW.
Profit: Profit gaat over het creëren van economische waarde door organisaties, maar ook over het toevoegen van sociale waarde. PSW heeft als ambitie altijd de duurzame keuze te maken, tenzij deze zich niet terugverdient (economisch of sociaal). Naast duurzame vastgoedmaatregelen, worden duurzame maatregelen met een Social Return on Investment én bijdrage aan de strategie van PSW ook toegepast. Randvoorwaarden hierbij zijn de financierbaarheid en geen negatieve impact op het zorgproces van PSW. Vanuit deze doelstellingen is daarnaast een Maatschappelijk Verantwoord Inkoop (MVI) beleid opgesteld, waarop leveranciers worden beoordeeld. Er zal naar de brede impact en alternatieve inkoop worden gekeken. Om te toetsen in hoeverre PSW nu al voldoet aan haar duurzaamheidsvisie en – ambities zijn nulmetingen uitgevoerd.

Energiecontract
PSW heeft een aflopend energiecontract en zal vanaf 2023 geconfronteerd worden met (hogere) energietarieven. In 2023 zullen het energieverbruik en de energieprijzen strak gemonitord worden en zal de impact hiervan uitgewerkt worden. Voorts is ook in 2023 voor PSW een doelstelling om bewustwording bij cliënten en medewerkers te bevorderen en tips te delen hoe ze energie kunnen besparen.

In 2023 zal een Energieroute Plan (Data -> Analyse -> Opties -> Keuze -> Prioritering -> Uitvoering -> Monitoring) worden opgesteld.
In de toekomst zal inkoop mogelijk rechtstreeks van duurzame productielocatie(s) plaatsvinden, dan wel deelname aan energiecorporatie.

Op 10 oktober 2022 is de campagne Duurzame Zorg van start gegaan. Ook PSW doet hieraan mee, de doelstellingen zijn:

- Medewerkers bewust maken van energieverbruik op het werk en de eigen invloed daarop.
- Medewerkers tips geven om energie te besparen.
- De maatschappij laten zien dat de zorg maatschappelijk meedoet.

Voorts is voor PSW een doelstelling om bewustwording bij cliënten te bevorderen en tips te delen hoe ze energie kunnen besparen.
Naast de reeds ingezette weg om onze huisvesting verder te verduurzamen, gaan we versneld extra technische maatregelen inzetten. Voor een deel van deze maatregelen is een subsidie aangevraagd via de regeling DUurzaam MAatschappelijk VAstgoed

Bijlagen

1) Overzicht Klachten, geschillen, meldingen 2022

- Bij de Klachtencommissie Cliënten PSW zijn in 2022 2 klachten ingediend, beide van cliënten Jeugdwet. Van de eerste klacht heeft de Klachtencommissie beide klachtaspecten gegrond beoordeeld. Bij de tweede klacht heeft de Klachtencommissie de 4 klachtaspecten ongegrond beoordeeld.
- Bij de Landelijke Geschillencommissie is in 2022 geen geschil ingediend.
- Bij de klachtenfunctionaris (CBKZ) zijn er geen klachten ingediend.
- Bij de Vertrouwenspersonen Cliënten van PSW hebben in 2022 21 cliënten, 7 verwanten/wettelijk vertegenwoordigers, 3 derden contact gezocht met de vertrouwenspersoon voor cliënten. De informele contactmomenten met cliënten en verwanten (tijdens bijvoorbeeld de rondgang) zijn hierin niet mee genomen. In totaal zijn er 41 unieke vraagstukken die op verschillende gebieden betrekking hadden besproken. Bij 1 cliënt werd de onvrede niet weggenomen. Deze is geattendeerd op de klachtenregeling.
- Bij de Vertrouwenspersoon Medewerkers PSW zijn in totaal 7 vragen ingediend.
- Het Meldteam Geweld in de Zorgrelatie heeft in totaal 22 meldingen inzake Geweld in de Zorgrelatie binnengekregen. 23 meldingen zijn afgewikkeld (waarvan 4 uit 2021); 3 meldingen zijn ter finale afhandeling doorgezet naar 2023. Daarnaast zijn er bij het Meldteam 9 meldingen/vragen binnengekomen over andere zaken.
- PSW heeft 1 melding gedaan van een mogelijke calamiteit bij de IGJ. PSW heeft een onderzoekscommissie samengesteld onder extern voorzitterschap. Het onderzoek wordt begin 2023 afgerond.
- Bij het interne Meldpunt Privacy zijn in 2022 16 Incidenten / (Vermoedens) van datalekken geregistreerd: 11 zijn afgehandeld, 5 nog in behandeling.
  6 betrof persoonsgegevens van medewerkers
  10 betrof persoonsgegevens cliënten

2. Verslag van de interne toezichthouder PSW 2022

2.1 Inleiding

Volgens de statuten van PSW heeft de Raad van Toezicht tot taak om toezicht te houden op het beleid van de Raad van Bestuur en op de algemene gang van zaken. Als leidraad voor de uitvoering van haar taken hanteert de raad de Zorgbrede Governancecode. Aan de hand van deze code evalueert de Raad van Toezicht elk jaar zijn functioneren. De Raad van Toezicht is lid van de NVTZ. Voor de bezoldiging van Raad van Toezichtleden wordt het advies van de NVTZ gevolgd.

2.2 Samenstelling en (neven)functies

In het jaar 2022 bestond de Raad van Toezicht uit vijf leden en een stagiair (tot juni 2022). De leden van de Raad van Toezicht zijn onafhankelijk als toezichthouder bij PSW en de aan PSW verbonden rechtspersonen. De samenstelling waarborgt een verdeling van expertise en achtergronden. In het navolgende zijn de (neven) functies van de leden van de Raad van Toezicht vermeld. Deze zijn niet in strijd met de uitoefening van taken binnen de Raad van Toezicht.

(Neven)functies
Raad van Toezicht
De heer R.J.H. Burlet MBA
Nevenfuncties
voorzitter Raad van Toezicht PSW
voorzitter bestuur Vrienden van PSW
programma manager vereniging afvalsamenwerking Limburg (ASL)

Mevrouw M.E.B.G. van Baars
Hoofdfunctie: directeur-eigenaar van Verschilmakers groep bv
(Organisatieadviesbureau gericht op ondersteuning/innovatie rondom complexe maatschappelijke vraagstukken)
Nevenfuncties:
lid Raad van Toezicht PSW
directeur en co-founder Jonge Helden Academie

De heer drs. M.M.J.E. Foppen
Hoofdfunctie: directeur Zorg bij GGZ Oost Brabant
Nevenfunctie:
lid Raad van Toezicht PSW
lid Raad van Commissarissen WoCom

De heer J.A.J. Moolenschot MBA
Hoofdfunctie: voorzitter raad van bestuur Stichting Laverhof
Nevenfuncties:
lid Raad van Toezicht PSW
lid pensioenraad namens werkgevers Actiz
bestuurslid Stichting AO VVT (arbeidsmarkt- en opleidingsfonds voor de VVT).

Mevrouw dr. M-J. Smits
Hoofdfunctie: eigenaar adviesbureau ZorgEssentie, advies-, trainings-, en onderzoeksbureau met passie voor zorg
Nevenfuncties:
lid Raad van Toezicht PSW
lid Raad van Toezicht Maria Oord in Dongen (VVT)
lid van het samenwerkingsverband Minerva, calamiteitenonderzoek in de langdurige zorg
lid van de visitatiecommissie van Topcare
lid van de visitatiecommissie van de Expertise Centra Langdurende Zorg (Korsakov)
voorzitter van de Commissie ethiek Zorggroep Elde Maasduinen
lid van de Regionale Toetsingscommissie Euthanasie
lid bestuur Vrienden van PSW

Rooster van aftreden

de heer J.A.J. Moolenschot	30-11-2023 (2e termijn)
mevrouw M.E.B.G. van Baars	31-12-2023 (1e termijn)
de heer R.J.H. Burlet	31-12-2024 (2e termijn)
de heer M.M.J.E. Foppen	31-12-2024 (2e termijn)
mevrouw M-J. Smits	30-09-2025 (2e termijn)

2.3 Commissies Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft drie commissies: Financiële Commissie, Commissie Kwaliteit& Veiligheid en de Remuneratie Commissie. Deze koppelen, de thema's die besproken zijn, terug naar de raad tijdens reguliere en themabijeenkomsten, waardoor deze goed belegd zijn in het toezicht.

Financiële Commissie:
de heer M.M.J.E. Foppen
de heer J.A.J. Moolenschot

Commissie Kwaliteit en Veiligheid:
mevrouw M.E.B.G. van Baars
mevrouw M-J. Smits

Remuneratie commissie:
de heer R.J.H. Burlet
de heer J.A.J. Moolenschot

De Raad van Toezicht kent een financiële commissie, bestaande uit twee leden. De financiële commissie besprak met de Raad van Bestuur en de manager financiën onder andere de conceptjaarrekening van de stichting over 2021, het Jaarplan 2023, Vastgoedontwikkelingen, Treasury, etc.
De externe accountant is aanwezig geweest bij de behandeling van de Jaarrekening in de Raad van Toezicht-vergadering van 17 maart 2022.

De remuneratie commissie behartigt het toezicht van de Raad van Toezicht op deelaspecten als het functioneren, de arbeidsovereenkomst en de bezoldiging van de bestuurder. Ook vult de remuneratiecommissie de werkgeversrol voor de bestuurder in. In 2022 heeft het jaargesprek met de bestuurder plaatsgevonden, waarbij gebruik is gemaakt van 360 graden feedback uit diverse geledingen van de organisatie.

In het verslagjaar is de commissie kwaliteit en veiligheid doorontwikkeld naar strategische thema's. Onderdelen van het thema kwaliteit stonden regelmatig op de agenda van de RvT, veelal voorbereid door de Commissie Kwaliteit en Veiligheid, zoals de kwaliteitsvisitatie, de kwaliteit van het OP / ECD, zorg voor mensen met een ernstig meervoudige beperking en bijzondere meldingen.
In 2022 is voor de derde maal een uitgebreid kwaliteitsrapport (over 2021) uitgebracht. De RvT heeft aan dit rapport een reflectie toegevoegd.

Een van de taken van de Raad van Toezicht is het houden van toezicht op de wijze waarop en met welk resultaat door de Raad van Bestuur gestuurd wordt op de kwaliteit en veiligheid van geleverde zorg. Gestructureerd toezicht op het handhaven, verbeteren en borgen van de kwaliteit en veiligheid is een essentieel onderdeel van de Governance van de Raad van Toezicht.

2.4 Reflectie

Eind 2022 heeft de Raad van Toezicht de jaarlijkse zelfevaluatie voorbereid, onder begeleiding van een externe adviseur. Hierbij is ook input opgehaald bij de gremia. Begin 2023 heeft de zelfevaluatie onder begeleiding van een externe adviseur plaatsgevonden. Tijdens de zelfevaluatie is uitdrukkelijk stilgestaan bij de competenties en deskundigheden van ieder lid en is bezien of er aanvullende expertise nodig is. Mede met het oog op de komende vacatures binnen de Raad van Toezicht, wordt hier kritisch naar gekeken en naar het proces van vervanging, zodat de continuïteit van toezicht gewaarborgd blijft.

2.5 Verbinding, informatie en thema's

In 2022 is de Raad van Toezicht vijfmaal in een reguliere vergadering bijeen geweest met de bestuurder. Alle vergaderingen hebben fysiek plaatsgevonden. De vergaderingen worden voorbereid door de voorzitter Raad van Toezicht en de bestuurder.
Daarnaast zijn er twee themadagen geweest. Hierbij stonden de volgende thema's centraal: integriteit, kwaliteit, arbeidsmarktproblematiek, ontwikkelingen P&O en transitie binnen de verschillende sectoren. Daarnaast heeft een heidag plaatsgevonden, waarbij diverse PSW locaties zijn bezocht.
Voorts zijn de betreffende portefeuillehouders van de Raad van Toezicht aangesloten bij de COVR en de OR.
Belangrijke thema's op de agenda van reguliere vergaderingen in 2022 waren onder meer: de arbeidsmarkt en het relatief hoge verloop van medewerkers, herinrichting P&O, kwaliteit van zorg; statutenwijziging, herijking strategie, nieuwe samenwerkingsverbanden, Vijf B.V., medezeggenschap, ICT en duurzaamheid.

Informatie-uitwisseling vindt plaats tijdens bijeenkomsten, tussentijdse fysieke, telefonische of digitale contacten waar nodig of wenselijk maar ook via kwartaalrapportages, het jaarplan, de jaarstukken en de nieuwsbrief Mededelingen bestuurder (circa zesmaal per jaar, die bestemd is voor Raad van Toezicht, leidinggevenden, COVR en OR). Regelmatig worden zorg- en stafmanagers uitgenodigd door de Raad van Toezicht om een inkijk te geven in het beleid en de implementatie.

2.6 Onderliggende rechtspersonen

PSW kent de volgende onderliggende rechtspersonen: Stichting De Graasj, Stichting Vrienden van de Stichting Pedagogisch Sociaal Werk Midden-Limburg en Vijf B.V.
Toezicht op De Graasj en Vijf B.V. (waar PSW een van de aandeelhouders is) loopt via getrapt toezicht. De Raad van Toezicht heeft ten aanzien van Vijf B.V. uitdrukkelijk stilgestaan bij de wijze van toezichthouden op een B.V., waarbij de moederstichting een van de aandeelhouders is. Hiertoe is een notitie opgesteld. Er wordt contact onderhouden met de Raden van Toezicht van de partners van Vijf B.V.

Betreffende de Stichting Vrienden van de Stichting Pedagogisch Sociaal Werk Midden-Limburg hebben twee toezichthouders zitting in het bestuur.

2.7 Besluiten Raad van Toezicht 2022

maart

- De RvT keurt de jaarrekening 2021 goed, onder voorbehoud van correcte doorvoering van de besproken correctie en een goedkeurende accountantsverklaring en verleent decharge aan de bestuurder.
- De RvT stemt in met het Maatschappelijk jaarverslag 2021.
- De RvT geeft goedkeuring aan het afsluiten van een Wlz-geborgde kasgeldfaciliteit voor WBC Meijel en de tiny houses in Weert ad circa € 5 mln.
- De RvT geeft goedkeuring aan het omzetten van de Investeringsfaciliteit van de Rabobank naar een langlopende lening voor een bedrag dat varieert tussen 0 en maximaal € 2 mln.
- In de RvT vergadering van 17 maart is de goedkeuring voor het afsluiten van de bestuursaansprakelijkheidsverzekering, zoals besproken op 13 december 2021, bevestigd.
- De RvT stelt het verslag van de RvT vergadering van 13 december 2021 vast.
- De RvT stemt in met de herijking van het strategisch meerjarenplan en onderschrijft de nieuwe prioritering daarin.
- RvT spreekt af voorlopig te werken met de notitie “Informatie bij getrapt toezicht”.

mei

- De RvT keurt het voorgenomen besluit inzake de verkoop van het perceel gelegen aan de St. Joosterweg 19 te Maasbracht goed. De koopakte kan ondertekend worden en de overdracht kan geëffectueerd worden.
- De RvT keurt de gewijzigde jaarrekening 2021 (incl. accountantsverslag en controleverklaring) goed en verleent decharge aan de bestuurder.
- De RvT geeft goedkeuring voor het afsluiten van een langlopende lening met uitgestelde storting voor WBC Meijel en tiny houses te Weert ad € 5 mln, voor een looptijd van 30 jaar.

juni

- Raad van Toezicht geeft goedkeuring aan de voorgelegde wijziging van de statuten van Stichting PSW.
- Raad van Toezicht geeft goedkeuring aan de overname van Gewoon Doen, onder voorbehoud van positief advies van de Ondernemingsraad en de COVR.

september

- De Raad van Toezicht besluit dat in het kader van het aangaan van samenwerkingen, de bestuurder een goede en zorgvuldige afweging maakt en hierin de balans zoekt. Zodra er twijfel is dient de bestuurder contact op te nemen met de voorzitter Raad van Toezicht om te bezien of dit een besluit van de Raad van Toezicht vergt.
- De Raad van Toezicht bekrachtigt het via e-mail genomen besluit tot samenwerken met Land van Horne, conform de adviesvraag.

december

- RvT bekrachtigt het via e-mail genomen besluit en geeft de bestuurder mandaat voor het sluiten van het contract inzake de energiekosten.
- RvT stelt de klasse WNT vast (IV).
- RvT stelt de bezoldiging 2023 van de bestuurder vast op € 205.000.
- RvT stelt de honorering RvT 2023 vast op € 23.800 voor de voorzitter en op € 15.900 voor de leden.
- RvT keurt het Jaarplan 2023 goed.

Jaarrekening 2022

Stichting PSW

INHOUDSOPGAVE **Pagina**

3.	**Jaarrekening**	
3.1	Balans per ultimo 2022	1
3.2	Winst-en-verliesrekening over 2022	2
3.3	Kasstroomoverzicht over 2022	3
3.4	Toelichting op de jaarrekening	4
3.4.1	Algemene grondslagen van waardering en resultaatbepaling	6
3.4.2	Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	8
3.4.3	Grondslagen voor de bepaling van het resultaat	12
3.4.4	Toelichting op de balans per ultimo 2022	17
3.4.5	Toelichting op de winst-en-verliesrekening over 2022	26
3.4.6	WNT-gegevens over 2022	31
3.4.7	Vaststelling en goedkeuring	32
4.	**Overige gegevens**	
4.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	34
4.2	Nevenvestigingen	34
4.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	34

3.1 BALANS PER ULTIMO 2022
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-22	31-dec-21
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	**1**		
Bedrijfsgebouwen en terreinen		18.331.881	18.181.818
Machines en installaties		3.838.960	4.059.849
Andere vaste bedrijfsmiddelen		2.010.816	1.887.835
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa		732.323	9.004
		24.913.980	24.138.504
Financiële vaste activa	**2**		
Andere deelnemingen		0	25
Overige effecten		1.175.000	1.772.000
		1.175.000	1.772.025
Vlottende activa			
Vorderingen	**3**		
Handelsdebiteuren		1.239.838	1.168.245
Op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen		437.150	0
Overige vorderingen		752.777	793.365
Overlopende activa		604.918	451.455
		3.034.681	2.413.064
Liquide middelen	**4**	14.384.153	14.175.179
Totaal activa		**43.507.815**	**42.498.772**
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Bestemmingsfondsen	**5**	23.330.007	22.130.708
Overige reserves	**6**	480.176	460.846
Totaal eigen vermogen		23.810.183	22.591.554
Voorzieningen	**7**		
Overige voorzieningen		1.092.000	1.383.000
		1.092.000	1.383.000
Langlopende schulden	**8**		
Schulden aan banken		4.196.385	7.702.149
Kortlopende schulden	**9**		
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		1.146.075	996.662
Schulden aan banken		1.841.232	120.000
Schulden aan participanten en aan maatschappijen waarin wordt deelgenomen		176.817	4.495
Belastingen en premies sociale verzekeringen		2.017.606	1.730.085
Schulden ter zake van pensioenen		1.023.207	84.266
Overige schulden		7.969.772	7.279.011
Overige passiva		234.539	607.550
		14.409.247	10.822.070
Totaal passiva		**43.507.815**	**42.498.772**

3.2 WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2022

	Ref.	2022	2021
		€	€
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	**13**	52.234.840	47.578.055
Opbrengsten Jeugdwet	**14**	7.773.402	7.629.163
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	**15**	5.186.058	4.403.323
		65.194.299	59.610.541
Netto omzet		**65.194.299**	**59.610.541**
Overige bedrijfsopbrengsten	**16**	126.000	0
Som der bedrijfsopbrengsten		**65.320.299**	**59.610.541**
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	**17**	3.933.088	3.256.717
Lonen en salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	**18**	43.035.406	39.525.918
Afschrijvingen op materiële vaste activa	**19**	1.517.445	1.529.480
Overige waardevermindering van materiële vaste activa en financiele vaste activa	**20**	-26.975	0
Overige bedrijfskosten	**21**	15.525.635	14.198.099
Som der bedrijfslasten		**63.984.598**	**58.510.213**
BEDRIJFSRESULTAAT		1.335.701	1.100.328
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	**22**	-62.555	-63.988
Rentelasten en soortgelijke kosten	**22**	54.516	24.640
		-117.071	-88.628
Aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	**21**	0	0
RESULTAAT BOEKJAAR		**1.218.630**	**1.011.699**

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	2022	2021
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Bestemmingsfonds	1.199.299	983.934
Overige reserves	19.330	27.766
	1.218.630	1.011.699

3.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2022

	Ref.		2022		2021
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			1.335.701		1.100.328
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen	19	1.517.445		1.529.480	
- mutaties voorzieningen	7	-291.000		349.000	
			1.226.444		1.878.480
Veranderingen in werkkapitaal:					
- vorderingen	3	-621.617		-889.951	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	9	1.865.944		-724.634	
			1.244.326		-1.614.585
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			3.806.471		1.364.223
Kasstroom uit bedrijfsoperaties					
Ontvangen interest	22	-62.556		-63.988	
Betaalde interest	0	-54.516		-24.640	
			-117.071		-88.628
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			3.689.400		1.275.595
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investeringen materiële vaste activa	1	-2.292.918		-4.642.359	
Desinvesteringen materiële vaste activa	1	0		0	
Mutatie Financiële Vaste Activa	2	597.025		0	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-1.695.894		-4.642.359
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen	8	3.641.232		4.056.601	
Aflossing langlopende schulden	8	-5.425.764		-120.000	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-1.784.532		3.936.601
Mutatie geldmiddelen			208.974		569.836
Stand geldmiddelen per 1 januari	4		14.175.179		13.605.343
Stand geldmiddelen per 31 december	4		14.384.153		14.175.179
Mutatie geldmiddelen			208.974		569.836

Toelichting:
Het Kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.
De ontvangen en betaalde interest is vermeld op basis van financiële baten en lasten en wijkt daarmee af van het kasstelsel. De impact hiervan is minimaal.

3.4 TOELICHTING OP DE JAARREKENING

3.4 TOELICHTING OP DE JAARREKENING

Algemeen

Activiteiten

Zorginstelling Stichting PSW is statutair (en feitelijk) gevestigd te Roermond, op het adres Charles de Gaullestraat 21, en is geregistreerd onder KvK-nummer 13032969.
Stichting PSW biedt zorg en ondersteuning aan kinderen en volwassenen met een verstandelijke handicap bij wonen, dagbesteding/werken/onderwijs en vrije tijd.

Groepsverhoudingen

Naam: Stichting Vrienden PSW
Vestigingsplaats: Roermond
Rechtsvorm: Stichting

Kernactiviteiten: De stichting heeft tot doel om de middelen bij een te brengen, om de doeleinden welke PSW, gevestigd te Roermond, nastreeft, in de meest ruime zin te helpen verwezenlijken. Concreet betekent dit dat Stichting Vrienden PSW financiële ondersteuning biedt voor activiteiten, welke buiten de reguliere overheidsfinanciering vallen.
Het bestuur van PSW heeft volledige zeggenschap binnen Stichting Vrienden PSW.
Het eigen vermogen ultimo 2021 bedraagt: € 404.630,-.
Het exploitatieresultaat in 2021 bedraagt € 31.188,-.
Op grond van artikel 7 lid 5 van de Regeling Openbare Jaarverantwoording WMG en artikel 2:407 lid 1a BW is Stichting Vrienden PSW niet in de consolidatie betrokken, aangezien de betekenis te verwaarlozen is op het geheel.

Naam: Stichting De Graasj
Vestigingsplaats: Roermond
Rechtsvorm: Stichting

Kernactiviteiten: Mensen met een ondersteuningsvraag of achterstand tot de arbeidsmarkt bieden van de mogelijkheid om hun talenten te tonen en te ontwikkelen om zo een volwaardige bijdrage aan de maatschappij te leveren.
Het eigen vermogen ultimo 2021 bedraagt: -€ 333.048,-.
Het exploitatieresultaat in 2021 bedraagt € 7.007,-.
Stichting de Graasj is niet geconsolideerd vanwege het feit dat PSW geen overheersende zeggenschap heeft in deze Stichting. PSW en Rendiz zijn beide voor 50% eigenaar en zo zijn ook de zeggenschapsverhoudingen.

Naam: Vijf B.V.
Vestigingsplaats: Roermond
Rechtsvorm: Besloten Vennootschap (B.V.)
Kernactiviteiten: Nieuwe langdurige samenwerking om inwoners in Roermond te ondersteunen bij het zelfstandig wonen en meedoen in de samenleving.
PSW houdt een belang van 25% van het aandelenkapitaal.
Het eigen vermogen ultimo 2021 bedraagt: -€ 28.023,-.
Het exploitatieresultaat in 2021 bedraagt -€ 28.123,-.
Vijf B.V. is niet geconsolideerd vanwege het feit dat PSW geen overheersende zeggenschap heeft in deze B.V.. PSW is, samen met Vigo, Wel.kom en de Zorggroep, voor 25% eigenaar en zo zijn ook de zeggenschapsverhoudingen.

3.4.1 ALGEMENE GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG (RojW) en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2022, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2022.

Continuïteitsveronderstelling
Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.
Bij PSW was sprake van financiële gevolgen van de COVID-19 pandemie. Deze zijn echter voldoende gecompenseerd door de regelingen voor compensatie van omzetderving en meerkosten. De continuïteit komt mede door de compensatieregelingen niet in gevaar, derhalve is de jaarrekening opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

De COVID-19 pandemie heeft in 2022 impact op de bedrijfsvoering gehad. Er zijn in 2022 extra kosten gemaakt voor met name inzet vervangend personeel bij hoog ziekteverzuim. het testen van cliënten en medewerkers, extra beschermingsmiddelen en –maatregelen, schoonmaakkosten et cetera. De (meer)kosten zijn in bepaalde mate gecompenseerd via steunmaatregelen door de Wlz-uitvoerders in de vorm van compensatieregelingen. De financiële verantwoording van hogere kosten en steunmaatregelen leidt tot jaarverslaggeving die op onderdelen onvergelijkbaar is met verslaggeving onder ‘normale’ omstandigheden.

PSW heeft gebruik gemaakt van de volgende regelingen voor het compenseren van de financiële gevolgen van COVID-19:
1.Wet Langdurige Zorg
•Beleidsregel SARS-CoV-2 virus extra kosten Wlz 2022 – BR/REG-22159a

De bedragen zijn bepaald in overeenstemming met de uitgangspunten van de betreffende regelingen. Waar mogelijk op basis van een registratie van de betreffende posten. Op onderdelen is gebruik gemaakt van schattingen, overeenkomstig de betreffende regelingen, met als referentiejaar 2019, Jaarplan 2020, Jaarplan 2021, Jaarplan 2022 en min of meer “normale” maanden in het jaar, rekening houdend met gevolgen van ontwikkelingen binnen de organisatie zoals capaciteitsmutaties, verbeterplannen en dergelijke. De extra kosten corona zijn waar mogelijk specifiek toegerekend aan de betreffende financieringsstromen en voor het overige pro rata toegerekend op basis van omzet. Op het eindresultaat voor het boekjaar is door ons een toets gedaan om vast te stellen of deze redelijk is en of geen sprake is van onder- of overcompensatie.
Voor zover de effecten van de COVID-19 kosten en compensatieregelingen significant en kwantificeerbaar zijn, zijn de betreffende posten in de jaarrekening nader toegelicht bij de toelichting op de balans (3.4.4) en de toelichting op de winst-en-verliesrekening (3.4.5).

Conform Beleidsregel compensatie hogere energiekosten 2022 Wlz - BR/REG-22164 ontvangt PSW 0,2653% van de Het bedrag van de definitief gehonoreerde productieafspraak zoals vastgesteld door de NZa bij de herschikkingsronde 2022 en opgenomen in de beschikking onder 'Productieafspraak algemeen (exclusief innovatie).

Gebruik van schattingen en oordelen
De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Stelselwijzigingen
De jaarrekening 2022 is opgesteld op basis van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG. De Regeling schrijft voor de balans en de winst-en-verliesrekening modellen voor die afwijken van de modellen die in de jaarrekening 2021 zijn gehanteerd. De vergelijkende cijfers over 2021 zijn aangepast op basis van de nieuwe modellen. De aanpassingen hebben geen invloed op de omvang van het eigen vermogen ultimo 2021 en het resultaat over 2021.

Financiële instrumenten
Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten (zoals vorderingen en schulden) als afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan. Stichting PSW maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten.
In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde.

Vreemde valuta
Er is geen sprake van transacties in vreemde valuta.

3.4.2 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Activa en passiva
Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, winst-en-verliesrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.
Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.
Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico’s die zich naar waarschijnlijkheid in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico’s waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van Stichting PSW.

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.
De afschrijvingstermijnen van de materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur van het vast actief.

Materiële vaste activa met een beperkte gebruiksduur worden afzonderlijk afschreven. In het geval dat belangrijkste bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn en verschillen in gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon, worden deze bestandsdelen afzonderlijk afgeschreven.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.
De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:
• Bedrijfsgebouwen : 2%, 3,33%, 5%, 6,66%.
• Machines en installaties : 5%, 6,66%, 10%.
• Andere vaste bedrijfsmiddelen : 10%, 20%.

3.4.2 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

In de investeringen is geen bedrag aan geactiveerde rente opgenomen. Het totaal van de geactiveerde rente bedraagt ultimo boekjaar nihil.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen .

Groot onderhoud:
Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

Materiele vaste activa - bijzondere waardevermindering
Voor materiële vaste activa is per balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Als gevolg van het ontbreken van een indicatie voor een bijzondere waardevermindering is er binnen PSW geen waardeverminderingsverlies verantwoord in de jaarrekening op basis van de RJ- richtlijn 121.

Vervreemding van vaste activa
Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Financiële vaste activa
De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs. Voor de grondposities heeft waardering plaats gevonden op basis van de in het taxatierapport opgenomen waarderingsmethodiek.
Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode, doch niet lager dan nihil. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen aan deze deelneming worden betrokken (netto-investering), wordt deze op nihil gewaardeerd.
De Vorderingen op overige verbonden maatschappijen worden initieel opgenomen tegen reële waarde. Voor wat betreft deze vorderingen is een voorziening voor verwachte oninbaarheid getroffen, op basis van een individuele beoordeling van deze vordering.

3.4.2 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Financiële instrumenten
Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten en afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Stichting PSW maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. Na de eerste opname (tegen reële waarde) worden financiële instrumenten op hierna beschreven manier gewaardeerd.

Verstrekte leningen en overige vorderingen
Verstrekte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingsverliezen.

Vorderingen
De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. De vervolgwaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs (indien geen sprake van agio/disagio of transactiekosten dan is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan nominale waarde).
Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid, op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringsoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget (RJ655.304).

Een vordering op het UWV, welke voortvloeit uit de Regeling Compensatie Transitievergoeding, welke op 26 februari 2019 is gepubliceerd. Deze regeling maakt het mogelijk om met terugwerkende kracht de uitgekeerde transitiegelden die zijn uitgekeerd aan langdurig zieke medewerkers bij beëindiging van het dienstverband onder voorwaarden terug te vorderen van het UWV. De vordering heeft betrekking op uit te keren transitievergoedingen, zoals deze ook in de voorziening langdurig zieken zijn opgenomen.

Liquide middelen
Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito’s met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen
Binnen het eigen vermogen wordt onderscheid gemaakt tussen Bestemmingsfondsen en overige reserves.

Bestemmingsfondsen
Bestemmingsfondsen zijn reserves waaraan door de bevoegde organen van de instelling een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten.

Overige reserves
Onder overige reserves is opgenomen dat deel van het eigen vermogen, waarover de bevoegde organen binnen de statutaire doelstellingen van de instelling vrij kunnen beschikken.

3.4.2 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Voorzieningen (algemeen)
Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen, die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen.
Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.
Personele voorzieningen worden, indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is, gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen. De disconteringsvoet voor belastingen waartegen contant wordt gemaakt, geeft de actuele marktrente weer. Hierin zijn de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden niet betrokken.

Voorziening uitgestelde beloningen
De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen en gratificaties bij pensionering. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3,0% (in 2021 0,5%).

Voorziening langdurig zieken
Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de nominale waarde van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voorzover deze na 31 december 2022 vallen, gebaseerd op 100% gedurende het eerste jaar en 70% gedurende het tweede jaar. Verder zijn de te verwachte transitievergoedingen bij ontslag opgenomen in deze voorziening. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde. Er is geen disconteringsvoet toegepast, omdat de impact van contantmaking zeer beperkt is.

Voorziening afbouw carrière
De voorziening afbouw carrière is gevormd naar aanleiding van de introductie van de regeling afbouw carrière. Deze geeft de werknemer de mogelijkheid om voorafgaand aan de AOW-gerechtigde leeftijd, gedurende een periode van maximaal 3 jaar, minder te gaan werken, ten einde mentaal en fysiek in balans te blijven en van waarde te blijven voor de organisatie en collega's. De voorziening betreft de contante waarde van het extra salarisdeel (10%) en bijbehorende opslagen, gebaseerd op medewerkers welke aan de gestelde criteria voldoen (duur dienstbetrekking, cliëntgebonden functie, minimaal 24uur per week en leeftijd). De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3,0%.

Schulden
Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden. Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

3.4.3 GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Netto omzet

Algemeen
Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengsten voortvloeiend uit prestatieverplichtingen aangaande beroeps- en bedrijfsmatige zorgverlening.
Opbrengsten uit beroeps- en bedrijfsmatige zorgverlening worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, het waarschijnlijk is dat de vergoeding met betrekking tot de zorgverlening aan de rechtspersoon zal toevloeien, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.
Opbrengsten uit beroeps- en bedrijfsmatige zorgverlening worden opgenomen naar rato van de mate waarin de prestaties zijn verricht, gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening verrichte prestaties in verhouding tot de totaal te verrichten prestaties. De kostprijs van deze zorgverlening wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Wlz
PSW heeft uit hoofde van de zorgcontractering met het zorgkantoor VGZ afspraken gemaakt over de zorgverlening. Daarbij is een inschatting gemaakt van de verwachte realisatie van deze contractafspraken, mede gebaseerd op de met het Zorgkantoor afgestemde Herschikking 2022, waardoor er geen risico is op niet betaalde overproductie. Met de uitkomsten van deze analyse is rekening gehouden bij de bepaling van de opbrengstverantwoording.
De jaren tot en met 2021 zijn definitief afgewikkeld met het Zorgkantoor.
PSW maakt gebruik van de COVID-19 compensatieregeling Beleidsregel SARS-CoV-2 virus extra kosten Wlz 2022 – BR/REG-22159a.

Opbrengsten PersoonsGebondenBudget (PGB)
Onder de opbrengsten Persoonsgebonden budget worden de baten verantwoord uit hoofde van geleverde prestaties op het gebied van individueel afgesloten PGB's. De opbrengsten zijn gerealiseerd als de prestaties zijn geleverd en op grond van de geldende voorschriften kunnen worden gedeclareerd.

Opbrengsten Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)
Onder de opbrengsten Wet Maatschappelijke Ondersteuning worden de baten verantwoord uit hoofde van geleverde prestaties op het gebied van verleende Wmo. De opbrengsten zijn gerealiseerd als de prestaties zijn geleverd en op grond van de geldende voorschriften kunnen worden gedeclareerd. Tot de opbrengsten worden tevens gerekend mutaties in onderhanden zorgtrajecten met betrekking tot de Wmo.

Jeugdwet
Onder de opbrengsten Jeugdwet worden de baten verantwoord uit hoofde van geleverde prestaties op het gebied van verleende jeugdzorg. De opbrengsten zijn gerealiseerd als de prestaties zijn geleverd en op grond van de geldende voorschriften kunnen worden gedeclareerd. Tot de opbrengsten worden tevens gerekend mutaties in onderhanden zorgtrajecten met betrekking tot jeugdzorg.

Baten uit onderaanneming
Onder de Baten uit onderaanneming worden de baten verantwoord uit hoofde van geleverde prestaties op het gebied van onderaanneming. PSW levert zorg en begeleiding voor cliënten die woonachtig zijn bij andere zorgorganisaties. De opbrengsten zijn gerealiseerd als de prestaties zijn geleverd en op grond van de geldende voorschriften kunnen worden gedeclareerd.

3.4.3 GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Overige bedrijfsopbrengsten
De overige bedrijfsopbrengsten betreffen opbrengsten die voortkomen uit incidentele bedrijfsactiviteiten en bestaan uit:
•exploitatiesubsidies;
•boekwinsten verkoop materiële en financiële vaste activa.

Exploitatiesubsidies:
Exploitatiesubsidies hebben betrekking op gesubsidieerde uitgaven en worden ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen. Exploitatiesubsidies worden verwerkt zodra er redelijke zekerheid is dat aan de gestelde subsidievoorwaarden wordt voldaan en de subsidie daadwerkelijk zal worden verkregen. Exploitatiesubsidies worden gepresenteerd onder de ‘overige bedrijfsopbrengsten’.

Boekwinsten verkoop materiële vaste activa:
Boekwinsten die voortvloeien uit de verkoop van materiële vaste activa worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico’s zijn overgegaan op de koper.

Overheidssubsidies
Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat Stichting PSW zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door Stichting PSW gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

3.4.3 GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Lonen en salarissen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd.

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen, die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de onderneming zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenlasten

Stichting PSW heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling.

Deze regeling wordt onder het Nederlandse pensioenstelsel gefinancierd door afdrachten aan bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Deelname aan Zorg en Welzijn is verplicht gesteld in de collectieve arbeidsovereenkomst waaronder PSW valt. De opbouw van de pensioenaanspraken wordt steeds in het betreffende kalenderjaar af gefinancierd door middel van (ten minste) kostendekkende premiebetalingen. De pensioenregeling is een middelloon regeling met - voor zowel actieve als inactieve deelnemers (slapers en gepensioneerden) - voorwaardelijke toeslagverlening. De toeslagverlening is afhankelijk van het beleggingsrendement. De jaarlijkse opbouw van de pensioenaanspraken bedraagt 25,8% (in 2021 25%) van het pensioengevend salaris dat is gebaseerd op het brutoloon minus een franchise ad € 13.343,- (2021 € 13.111,-). Het pensioengevend salaris is gemaximeerd op € 114.866,- (2021 € 112.189,-). De jaarlijkse premie die voor rekening komt van de werkgever bedraagt 12,9% (in 2021 12,5%) van het pensioengevend salaris. De hoogte van de premie wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur van het bedrijfstakpensioenfonds op basis van de dekkingsgraad en verwachte rendementen.

De dekkingsgraad van Zorg en Welzijn bedraagt ultimo 2022 volgens opgave van het fonds 109,2% (in 2021 106,6%). Het vereiste niveau van de beleidsdekkingsgraad is 104%. Op basis van het uitvoeringsreglement heeft PSW bij een tekort in het fonds geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan door hogere toekomstige premies.

3.4.3 GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Aandeel in het resultaat van niet-geconsolideerde ondernemingen waarin wordt deelgenomen
Als resultaat van deelnemingen waarin invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het zakelijke en financiële beleid, wordt opgenomen het aan de vennootschap toekomende aandeel in het resultaat van deze deelnemingen. Dit resultaat wordt bepaald op basis van de bij Vijf BV geldende grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.
Bij deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, wordt het dividend als resultaat aangemerkt. Verwerking hiervan vindt plaats onder de financiële baten en lasten.

Financiële baten en lasten
De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Uitgangspunten Sociaal Domein
Bij het bepalen van de Wmo-omzet en of Jeugdwet-omzet heeft de stichting de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gevolgd zoals hiervoor opgenomen. Met ingang van 2015 is als gevolg van de transitie een deel van de toenmalige AWBZ en ZVW zorg overgeheveld van de zorgkantoren respectievelijk de zorgverzekeraars naar de gemeenten (‘decentralisatie’). Als gevolg van deze decentralisatie is er vanaf 2015 sprake van een bepaalde mate van omzetonzekerheden. Overeenkomstig de landelijke en gemeentelijke uitingen van de overheid heeft hierbij continuïteit van zorgverlening voorop gestaan. Dit heeft gevolgen die leiden tot inherente onzekerheden en schattingsrisico's in deze omzet van instellingen, die naar beste weten zijn geschat door de raad van bestuur van stichting PSW en verwerkt in de jaarrekening, maar die tot nagekomen effecten kunnen leiden in volgend jaar. Hieraan ligt een aantal zaken ten grondslag, waaronder het feit dat per gemeente andere producten zijn afgesproken en separate voorwaarden gelden (tijdige aanwezigheid van een geldige beschikking, woonplaatsbeginsel, feitelijke zorglevering, zelfindicatie door medewerkers, goedgekeurde retourberichten iWmo, overeengekomen social return, specifieke bevindingen uit controle van de verantwoordingen, etc.).

Daarnaast is er gestreefd naar een finale afrekening resp. landelijke verantwoording van de zorg aan alle gemeenten waar de stichting PSW een contracteringsrelatie mee heeft op basis van het landelijke ISD-protocol. Niet alle gemeenten hebben hiermee ingestemd. Dit kan ertoe leiden dat de verantwoorde omzet ter discussie kan worden gesteld.

Grondslagen van segmentering
De stichting PSW levert gehandicaptenzorg en beschouwt alle geleverde zorg als één segment.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht
Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardeverminderingen als gevolg van de transactie kunnen worden omgezet in geldmiddelen.
Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum
Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.
Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

3.4.3 GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Grondslagen WNT
Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

Fiscale positie: VPB-plicht Jeugdzorg
Stichtingen zijn belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting indien en voor zover er een onderneming in materiële zin wordt gedreven. PSW zal in beginsel belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting, doch onder voorwaarden in aanmerking kunnen komen voor de zogenaamde zorgvrijstelling in de Wet op de vennootschapsbelasting. Eind 2020 heeft de Staatssecretaris van Financiën een (herzien) besluit uitgevaardigd welke invulling geeft aan de voornoemde zorgvrijstelling. De zorgvrijstelling kent twee voorwaarden: de activiteitentoets en de winstbestemmingseis. Voor de activiteitentoets moeten de activiteiten van het lichaam voor méér dan 90% zien op “kwalificerende” zorgactiviteiten. PSW heeft – rekening houdende met het voornoemde herziene zorgbesluit – een toets uitgevoerd, waaruit blijkt dat aan de activiteitentoets wordt voldaan. De winstbestemmingseis stelt dat de (eventueel) behaalde winst uitsluitend mag worden aangewend ten bate van een op grond van artikel 5, lid 1, onderdeel c Wet Vpb vrijgesteld lichaam (zorgvrijstelling) of een algemeen maatschappelijk belang. Dit dient in beginsel vastgelegd te zijn in de statuten van de stichting. Het betreft zowel de jaarwinst als de liquidatie-uitkering. In dit kader heeft PSW in het najaar van 2020 haar statuten aangepast, waardoor ook formeel aan de winstbestemmingseis wordt voldaan.

3.4.4 TOELICHTING OP DE BALANS PER ULTIMO 2022

ACTIVA

1 Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:	31-dec-22 €	31-dec-21 €
Bedrijfsgebouwen en terreinen	18.331.881	18.181.818
Machines en installaties	3.838.960	4.059.849
Andere vaste bedrijfsmiddelen	2.010.816	1.887.835
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	732.323	9.004
Totaal materiële vaste activa	24.913.980	24.138.506

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:	2022 €	2021 €
Boekwaarde per 1 januari	24.138.506	20.874.340
Bij: investeringen	2.292.918	4.793.644
Af: afschrijvingen	1.517.445	1.529.480
Boekwaarde per 31 december	24.913.980	24.138.504

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 3.4.4.1.
Een 4-tal woonbegeleidingscentra dienen als zekerheid voor verplichtingen inzake een 2-tal langlopende leningen. Zie voor een specificatie de toelichting onder punt 8. Langlopende schulden.
Er zijn geen beperkingen op het eigendom van de Materiële vaste activa.
De uitgaven die zijn verwerkt in de boekwaarde van materiële vaste activa in uitvoering betreffen investeringen in de woonlocatie Beckershof in Meijel.

3.4.4 TOELICHTING OP DE BALANS PER ULTIMO 2022

ACTIVA

2 Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:	**31-dec-22**	**31-dec-21**
	€	€
Andere deelnemingen	0	25
Overige effecten	1.175.000	1.772.000
Totaal financiële vaste activa	1.175.000	1.772.025

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:	**2022**	**2021**
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	1.772.025	1.772.000
Kapitaalstortingen	0	25
Waardeverminderingen	-5.025	0
Terugnemingen waardeverminderingen	32.000	0
Verkopen	-624.000	0
Mutatie lening u/g Overig verbonden maatschappij (uitbreiding lening)	10.748	10.584
Voorziening voor mogelijke oninbaarheid	-10.748	-10.584
Boekwaarde per 31 december	1.175.000	1.772.025

Toelichting:
Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 3.4.4.2.
Voor deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde waarvoor geen voorziening is gevormd (Vijf B.V.), bedraagt het aandeel in het niet-verwerkte aandeel in de verliezen over 2021: € 7.000,- en bedraagt het aandeel in het niet-verwerkte aandeel in de cumulatieve verliezen per balansdatum 2021: € 7.000,-. Voor 2022 is nog geen definitieve resultaat beschikbaar ten tijde van opstelling van deze jaarrekening.

In 2021 is een bedrag gestort in de deelneming Vijf B.V., welke in 2021 is opgericht door 4 samenwerkende zorgorganisaties (Vigo, Wel.kom, de Zorggroep en PSW), welke elk een belang van 25% houden.
PSW heeft een lening verstrekt aan een overige verbonden maatschappij, Stichting de Graasj, van € 495.000,-. De verschuldigde rente 2022 ad € 10.748,- is ondergebracht in de rekening-courant. In totaal bedraagt de verschuldigde rente € 54.459,-. Met de rente 2022 over de lening en de rekening-courant, is de Voorziening voor mogelijke oninbaarheid verhoogd in 2022. De Voorziening voor mogelijke oninbaarheid bedraagt ultimo 2022 € 549.459,-.

3.4.4 TOELICHTING OP DE BALANS PER ULTIMO 2022

ACTIVA

3 Vorderingen

De specificatie is als volgt:	31-dec-22	31-dec-21
	€	€
Handelsdebiteuren	1.239.838	1.168.245
Op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen	437.150	0
Overige vorderingen	752.777	793.365
Overlopende activa	604.918	451.455
Totaal debiteuren en overige vorderingen	3.034.681	2.413.064

Toelichting:
De Vorderingen op participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen hebben betrekking op de vordering die PSW heeft op Vijf B.V. inzake personeel dat in dienst is bij PSW en diensten verleend behoeve van Vijf B.V..
De Overige vorderingen zijn gestegen als gevolg van vooruitbetaalde huur aan Onderwijs Groep Buitengewoon voor locatie Ulingshof.

Onder de Overige vordering zijn enkele vorderingen opgenomen met een langere looptijd (>1jaar):
• Fietsplan medewerkers PSW: het betreft geleidelijke terugbetaling van aanschaf onder fietsplan (maximaal 3 jaar, € 12.000,-)
• Waarborgsommen Woningscorporaties en Verhuurders: het betreft initiële storting eenmalig maandbedrag (€ 15.000,-).
In de Overlopende activa is de vordering op het UWV voor de verwachte uitbetaling van transitiegelden gedurende 2022 opgenomen van € 280.000,- (2021 € 244.000,-). Deze vordering is vorderbaar voor zover uitbetaling daadwerkelijk plaatsvindt en is in omvang gelijk aan het opgenomen bedrag aan transitievergoeding in de Voorziening langdurige zieken. De stijging van de Overlopende activa wordt veroorzaakt door een vordering op een gemeente.

Vorderingen en schulden uit hoofde van het financieringstekort respectievelijk financieringsoverschot worden opgenomen onder de post Overige vorderingen respectievelijk de post Overige schulden.

	t/m 2020	2021	2022	totaal
	€	€	€	€
Saldo per 1 januari		765.978		765.978
Financieringsverschil boekjaar			565.337	565.337
Correcties voorgaande jaren		-86		-86
Betalingen		377		377
Ontvangsten (excl. Correcties vj)		-766.269		-766.269
Subtotaal mutatie boekjaar	0	-765.978	565.337	-200.641
Saldo per 31 december	0	0	565.337	565.337
Stadium van vaststelling (per erkenning)	c	c	a	

a= interne berekening
b= overeenstemming met zorgverzekeraars
c= definitieve vaststelling NZa

	31-dec-22	31-dec-21
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	565.337	765.978
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	0	-
	565.337	765.978

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar:		
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	49.803.337	45.294.028
Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget	49.238.000	44.528.050
Totaal financieringsverschil	565.337	765.978

Toelichting:
De Vorderingen uit hoofde van het financieringstekort dalen ten opzichte van 2021. In 2021 was een aanzienlijk deel van de Covid-compensatie niet meegenomen in de bevoorschotting. In 2022 is het merendeel van de Covid-compensatie wel bevoorschot. De compensatie hogere energiekosten 2022 is nog niet bevoorschot.

3.4.4 TOELICHTING OP DE BALANS PER ULTIMO 2022

ACTIVA

4 Liquide middelen

De specificatie is als volgt:	31-dec-22	31-dec-21
	€	€
Bankrekeningen	14.380.283	14.172.475
Kassen	3.870	2.704
Totaal liquide middelen	14.384.153	14.175.179

Toelichting:
De liquide middelen zijn vrij beschikbaar voor PSW.

PASSIVA

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:	31-dec-22	31-dec-21
	€	€
Bestemmingsfondsen	23.330.006	22.130.707
Overige reserves	480.176	460.846
Totaal eigen vermogen	23.810.183	22.591.554

5 Bestemmingsfondsen

Reserve aanvaardbare kosten	31-dec-22	31-dec-21
	€	€
Stand per 1 januari	22.130.707	21.146.775
Resultaatbestemming	1.199.299	983.932
Overige mutaties	0	0
Stand per 31 december	23.330.006	22.130.707

Toelichting
Bestemmingsfondsen zijn reserves waaraan door derden een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan. Zorgaanbieders die worden bekostigd op grond van de Wlz presenteren de Reserve Aanvaardbare Kosten als bestemmingsfonds, daar de Reserve Aanvaardbare Kosten alleen kan worden aangewend voor zorg die valt onder de Wlz, de Zorgverzekeringswet, de Wmo en/of de Jeugdwet (Nederlandse Zorgautoriteit, Beleidsregel bekostigingscyclus Wlz).

6 Overige reserves

Overige reserves	31-dec-22	31-dec-21
	€	€
Stand per 1 januari	460.846	433.081
Resultaatbestemming	19.330	27.766
Overige mutaties	0	0
Stand per 31 december	480.176	460.846

Toelichting:
De mutatie in de Overige reserves wordt bepaald door het verschil tussen de inkomsten uit cliëntbijdragen en de materiële kosten van PSW Vrije Tijd.

3.4.4 TOELICHTING OP DE BALANS PER ULTIMO 2022

PASSIVA

Voorzieningen *Het verloop is als volgt weer te geven:*	Saldo per 1-jan-21	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-22
	€	€	€	€	€
Overige Voorzieningen:					
- uitgestelde beloningen	543.000	9.240	74.562	50.678	427.000
- langdurig zieken	840.000	566.079	751.527	70.552	584.000
- afbouw carriere	0	81.000	0	0	81.000
Totaal Overige voorzieningen	1.383.000	656.319	826.089	121.230	1.092.000

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:	31-dec-22
Kortlopend deel van de voorzieningen (<= 1 jr.)	535.000
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr, <=5jr.)	269.000
Langlopend deel van de voorzieningen (> 5jr.)	288.000
	1.092.000

Toelichting per categorie voorziening:
De oprenting en verandering van disconteringsvoet (van 0,5% in 2021 naar 3,0% in 2022) heeft een dalend effect van € 110.000,- op de voorziening uitgestelde beloningen. De voorziening langdurig zieken daalt doordat in 2022 een groot deel van de langdurig zieken opgenomen per ultimo 2021 de stichting heeft verlaten (21 medewerkers). Verder is de instroom 2022 (15) lager dan de instroom in 2021 (24). De oprenting en verandering van disconteringsvoet heeft een verwaarloosbaar effect op de voorziening langdurig zieken omdat deze voorziening slechts 2 jaar vooruitkijkt. De voorziening afbouw carrière is opgenomen voor de gelijknamige regeling, die het medewerkers mogelijk maakt om voorafgaand aan de AOW-gerechtigde leeftijd gedurende een periode van maximaal 3 jaar minder te gaan werken.
Voor een verdere toelichting per voorziening wordt verwezen naar het onderdeel 3.4.1 Waarderingsgrondslagen.

8 Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:		31-dec-22 Rentevoet		31-dec-21 Rentevoet
	€	%	€	%
Schulden aan banken	4.196.385	1,5%	7.702.149	0,8%
Totaal langlopende schulden (voor meer dan 1 jaar)	4.196.385		7.702.149	

Het verloop is als volgt weer te geven:	2022	2021
	€	€
Stand per 1 januari	7.822.148	3.885.547
Bij: nieuwe leningen	3.641.232	4.056.601
Af: aflossingen	5.425.763	120.000
Stand per 31 december	6.037.617	7.822.149
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	1.841.232	120.000
Stand langlopende schulden per 31 december	4.196.385	7.702.149

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	1.841.232	120.000
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	4.196.385	7.702.149
hiervan > 5 jaar	3.396.385	1.950.000

Voor nadere toelichting wordt verwezen naar de bijlage overzicht 3.4.4.3 Overzicht Langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:
De verstrekte zekerheden voor de opgenomen leningen bij Rabobank luiden als volgt:
• een eerste hypotheekrecht op het woonbegeleidingscentrum Maaslandlaan 65 te Weert;
• een eerste hypotheekrecht op het woonbegeleidingscentrum Bisschop Lindanussingel 43 te Roermond.
• een eerste hypotheekrecht op het te bouwen woonbegeleidingscentrum Parklaan te Reuver;
• een eerste hypotheekrecht op het te bouwen woonbegeleidingscentrum Korenhuys te Sevenum.

3.4.4 TOELICHTING OP DE BALANS PER ULTIMO 2022

9 *Overige kortlopende schulden*

De specificatie is als volgt:	31-dec-22	31-dec-21
	€	€
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	1.146.075	996.662
Schulden aan banken: Aflossingen komend jaar op langlopende leningen	1.841.232	120.000
Schulden aan participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen	176.817	4.495
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.017.606	1.730.085
Schulden ter zake van pensioenen	1.023.207	84.266
Overige schulden:		
Nog te betalen salarissen	315.160	322.276
Nog te betalen bedragen	287.087	540.376
Reservering vakantiegeld	1.512.906	1.383.719
Reservering vakantiedagen	1.110.451	741.733
Verplichtingen persoonlijk budget levensfase	4.732.796	4.279.534
Kortlopende schuld zorgkantoor	11.373	11.373
	7.969.772	7.279.011
Overige passiva	234.539	607.550
Totaal overige kortlopende schulden	14.409.248	10.822.069

Toelichting:
De schulden aan leveranciers en handelskredieten zijn gestegen doordat een paar grote leveranciers later gefactureerd hebben.

De schulden aan banken: Aflossingen komend jaar op langlopende leningen nemen toe doordat de kasgeldfaciliteit van de BNG in 2023 wordt afgelost.
De Belastingen en premies sociale verzekeringen zijn gestegen met name vanwege de stijging in de lonen en salarissen (fte-stijging, CAO-stijging).
De schulden ter zake van pensioenen zijn gestegen door de gewijzigde betalingssystematiek van Pfzw. Zij factureren vanaf 2022 achteraf, waardoor PSW per ultimo 2022 een hoger bedrag onder de kortlopende schulden verantwoord. Het betreft facturen over de maanden november en december 2022 die nog betaald dienen te worden per ultimo 2022.
Onder de post Schulden aan participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen wordt de vordering gerubriceerd die PSW heeft aan Vijf B.V., vanwege personeel van PSW dat diensten verricht ten behoeve van Vijf B.V..
De Nog te betalen bedragen zijn met name gedaald doordat PSW in 2021 een bedrag moest terugbetalen aan een gemeente. In 2022 is dit niet het geval door een aangepaste bekostiging. Verder wordt de daling veroorzaakt doordat de eindheffing zorgbonus aan de Belastingdienst is betaald.
De Reservering vakantiedagen is gestegen doordat medewerkers in 2022 minder vakantiedagen hebben opgenomen en er extra gewerkt is, mede vanwege het hoge ziekteverzuim en druk op de roosters.
Verplichtingen persoonlijk budget levensfase is toegenomen vanwege het toegenomen personeelsbestand en doordat medewerkers PBL opsparen.
De Overige passiva zijn met name gedaald doordat ultimo 2021 onder deze post de vooruitvangen eindheffing van de Zorgbonus 2021 was opgenomen (€ 330.000,-). In 2022 is deze eindheffing terugbetaald.
Onder bovenstaande schulden zijn geen schulden opgenomen met een looptijd langer dan 1 jaar.

10 *Financiële instrumenten*

Algemeen
De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. De instelling handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten.

Kredietrisico
De stichting loopt kredietrisico over de vorderingen opgenomen onder vlottende activa. Het maximale bedrag aan kredietrisico bedraagt circa € 388.000 (in 2021 € 470.000,-). Het kredietrisico is beperkt aangezien een groot deel van de vorderingen betrekking hebben op het gemeentelijke sociaal domein, te weten de Wmo en Jeugdwet ad € 867.000,- (in 2021 € 700.000,-).

Renterisico en kasstroomrisico
Het renterisico bestaat eruit dat PSW leningen heeft afgesloten gebaseerd op 1 maands Euribor met vaste opslag en 3 maands Euribor met vaste opslag. De rentepercentages kunnen derhalve wijzigen. Het renterisico is gelimiteerd, aangezien er voldoende Liquide Middelen tegenover staan. De Liquiditeitsratio bedraagt 22% (in 2021 24%). Bij een stijgende rente, stijgen op termijn ook de rente opbrengsten van de banktegoeden. PSW heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

3.4.4 TOELICHTING OP DE BALANS PER ULTIMO 2022

10 Financiële instrumenten

Reële waarde
De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

11 Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Toelichting:
Huurverplichtingen
Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van onroerende zaken bedraagt € 18,3 mln in totaal (in 2021 € 20,0 mln). Voor het komende jaar € 3,7 mln (in 2021 € 3,4 mln), voor 2 tot en met 5 jaar € 9,8 mln (in 2021 € 10,0 mln) en daarna € 4,8 mln (in 2021 € 6,6 mln). De resterende looptijd van de huurcontracten bedraagt gemiddeld 5 jaar (in 2021 6 jaar). Bij bovenstaande bedragen is geen index toegepast.

Bankgarantie
Er is in 2006 een bankgarantie afgegeven van € 10.115,- voor de huur van het pand Edisonlaan te Weert en heeft een langlopend karakter.

Investeringsverplichting WBC Meijel
Inzake het realiseren van woonlocatie Beckershof te Meijel zijn verplichtingen aangegaan met de projectontwikkelaar en aannemer. Het betreft in totaal een resterend bedrag van € 2,6 mln inzake werkzaamheden die nog uitgevoerd moeten worden.

Langdurige leaseverplichtingen
Het betreft verplichtingen inzake het leasen van auto's (3). De verplichting bedraagt € 162.000,- (in 2021 € 18.000,-) voor de resterende looptijd van de leasecontracten. Voor het komende jaar € 46.000,-, voor de jaren 2 tot en met 5 € 116.000,- en daarna € 0. De resterende looptijd van de leasecontracten bedraagt maximaal 4 jaar.

ICT-dienstverlening
Het betreft verplichtingen inzake dienstverlening ICT. De verplichtingen bedragen € 3,7 mln (in 2021 € 1,6 mln) voor de resterende looptijd van de contracten. Voor het komende jaar € 1,4 mln, voor de jaren 2 tot en met 5: € 2,3 mln. Het langstlopende contract eindigt per 31 oktober 2025.

VPB Jeugdzorg
Stichtingen zijn belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting indien en voor zover er een onderneming in materiële zin wordt gedreven. PSW zal in beginsel belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting, doch onder voorwaarden in aanmerking kunnen komen voor de zogenaamde zorgvrijstelling in de Wet op de vennootschapsbelasting. Eind 2020 heeft de Staatssecretaris van Financiën een (herzien) besluit uitgevaardigd welke invulling geeft aan de voornoemde zorgvrijstelling. De zorgvrijstelling kent twee voorwaarden: de activiteitentoets en de winstbestemmingseis. Voor de activiteitentoets moeten de activiteiten van het lichaam voor méér dan 90% zien op “kwalificerende” zorgactiviteiten. PSW heeft – rekening houdende met het voornoemde herziene zorgbesluit – een toets uitgevoerd, waaruit blijkt dat aan de activiteitentoets wordt voldaan. De winstbestemmingseis stelt dat de (eventueel) behaalde winst uitsluitend mag worden aangewend ten bate van een op grond van artikel 5, lid 1, onderdeel c Wet Vpb vrijgesteld lichaam (zorgvrijstelling) of een algemeen maatschappelijk belang. Dit dient in beginsel vastgelegd te zijn in de statuten van de stichting. Het betreft zowel de jaarwinst als de liquidatie-uitkering. In dit kader heeft PSW in het najaar van 2020 haar statuten aangepast, waardoor ook formeel aan de winstbestemmingseis wordt voldaan.

Onzekerheden opbrengstverantwoording
Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

Overgangsrecht PBL
Het betreft de in de komende jaren bovenop de reguliere PBL-uren extra toe te kennen PBL-uren waarop bepaalde oudere werknemers volgens de overgangsregeling rechten voor hebben opgebouwd. Dit overgangsrecht is van toepassing op werknemers die op 31 december 2009 tussen de 50 en 64 jaar oud waren en nog in dienst zijn van PSW. De berekening is gebaseerd op de beste schatting van de contante waarde van de verplichting volgens de CAO-bepalingen (werknemers waarop de regeling van toepassing is, PBL-rechten), salarissen, verwachte salarisstijging, blijfkansen en leeftijden. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3%. De berekeningswijze is conform de gehanteerde berekeningssystematiek Voorziening Uitgestelde Beloningen. De niet in de balans opgenomen verplichting bedraagt € 77.000,- (in 2021 €177.000,-). De afname wordt veroorzaakt door het uitdienst gaan van medewerkers die recht hadden op deze overgangsregeling, het korter worden van de resterende looptijd (einde regeling 2026) en door stijging van de disconteringsvoet.

Niet opgevraagde lening deelneming in Vijf B.V.
De 4 aandeelhouders van Vijf B.V. hebben toegezegd een lening ad € 46.750,- per aandeelhouder te verstrekken aan Vijf B.V.. Deze lening is nog niet opgevraagd en derhalve niet cijfermatig verwerkt in de Jaarrekening van PSW.

3.4.4.1 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs-gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs-middelen	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2022					
- Verkrijgingsprijs	24.836.973	5.803.631	3.415.767	9.004	34.065.375
- Cumulatieve afschrijvingen en overige waardervermindering en	6.655.154	1.743.783	1.527.932	0	9.926.869
Boekwaarde per 1 januari 2022	18.181.818	4.059.849	1.887.835	9.004	24.138.506
Mutaties in het boekjaar					
- Aanschaffingen	958.596	81.042	529.962	723.318	2.292.918
- Afschrijvingen	808.533	301.931	406.981	0	1.517.445
- terugname geheel afgeschreven activa					
Verkrijgingsprijs	50.024	18.848	-15.821	0	53.051
Cumulatieve afschrijvingen en overige waardervermindering en	50.024	18.848	-15.821	0	53.051
- in gebruikneming activa					
aanschafwaarde	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen					0
per saldo	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	150.063	-220.889	122.981	723.318	775.474
Stand per 31 december 2022					
- Verkrijgingsprijs	25.745.544	5.865.826	3.961.550	732.323	36.305.242
- Cumulatieve afschrijvingen en overige waardervermindering en	7.413.663	2.026.866	1.950.734	0	11.391.263
Boekwaarde per 31 december 2022	18.331.881	3.838.960	2.010.816	732.323	24.913.980
Afschrijvingspercentage	2%, 2,5%, 3,33%, 5%, 6,66%	5%, 6,66%	10%, 20%	0%	

Toelichting:
De investeringen opgenomen onder Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa, betreffen de investeringen in het nieuwe Woonbegeleidingscentrum Beckershof te Meijel.

3.4.4.2 MUTATIEOVERZICHT FINANCIELE VASTE ACTIVA

	Vorderingen op overige verbonden maatschappijen	Rekening-courant overige verbonden maatschappijen	Overige effecten	Andere deelnemingen	Totaal
	€		€	€	€
Stand per 1 januari 2022					
Boekwaarde per 1 januari 2022	0	0	1.772.000	25	1.772.025
Mutaties in het boekjaar					
Mutatie lening u/g Overig verbond. M.	0	10.748			10.748
Verkopen			-624.000		-624.000
Voorziening mogelijke oninbaarh.	0	-10.748		0	-10.748
Waardeverminderingen			-5.000	-25	-5.025
Terugnemingen waardeverminderingen			32.000		32.000
Stand per 31 december 2022					
Boekwaarde per 31 december 2022	0	0	1.175.000	0	1.175.000

Toelichting:
In 2022 heeft PSW grond verkocht gelegen in de gemeente Maasgouw. De boekwinst bedraagt € 126.000,-.
In 2022 is de verschuldigde rente van St. de Graasj aan PSW toegevoegd aan de Rekening-courant. Voor dit bedrag is de Voorziening voor mogelijke oninbaarheid verhoogd in 2022. In totaal bedraagt deze voorziening per ultimo 2022 € 549.459,-.
In 2021 heeft PSW samen met 3 andere Zorgorganisaties (Vigo, Wel.kom, de Zorggroep) Vijf B.V. opgericht. Hier opgenomen is 25% van het nominaal geplaatst aandelenkapitaal. Dit is in 2022 afgewaardeerd vanwege het geprognosticeerde negatieve exploitatieresultaat Vijf B.V. over 2022.

3.4.4.3 OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN PER ULTIMO 2022

Leninggever	Afsluit-datum	Hoofdsom	Totale loop-tijd	Soort lening	Werke-lijke-rente	Restschuld 31 december 2021	Nieuwe leningen in 2022	Aflossing in 2022	Restschuld 31 december 2022	Restschuld over 5 jaar	Reste-rende looptijd in jaren eind 2022	Aflossings-wijze	Aflos-sing 2023	rente herziening	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€		
Rabobank	2-mrt-18	1.800.000	10	Aflossing einde looptijd	1,5%	1.800.000	-	0	1.800.000	1.800.000	5	Aflossing einde looptijd		3m EURIBOR	1e hypotheekrecht
Rabobank	2-mrt-18	1.200.000	10	Lineair	1,5%	750.000	-	120.000	630.000	30.000	5	Lineair	120.000	3m EURIBOR	1e hypotheekrecht
Rabobank	30-jul-20	6.000.000	2	Investerings-faciliteit	1,3%	5.272.148	0	5.272.148	0	0	0	Aflossing einde looptijd	0	1m EURIBOR	1e hypotheekrecht
BNG	13-jul-22	5.000.000	1,2	Kasgeld-faciliteit	1,5%	0	1.641.232	0	1.641.232	0	1	Aflossing einde looptijd	1.641.232	1m EURIBOR	borgstelling Wfz
Rabobank	7-jul-22	1.200.000	10	Aflossing einde looptijd	1,7%	0	1.200.000	0	1.200.000	1.200.000	9	Aflossing einde looptijd	0	3m EURIBOR	1e hypotheekrecht
Rabobank	7-jul-22	800.000	10	Lineair	1,7%	0	800.000	33.615	766.385	366.385	9	Lineair	80.000	3m EURIBOR	1e hypotheekrecht
Totaal						**7.822.148**	**3.641.232**	**5.425.763**	**6.037.617**	**3.396.385**			**1.841.232**		

Toelichting:

In 2020 heeft PSW een investeringsfaciliteit ad € 6 mln afgesloten bij de Rabobank voor de Woonbegeleidingscentra Parklaan te Reuver en Korenhuys te Sevenum. Hiervan is in totaal een bedrag getrokken ad € 5,27 mln. Deze investeringsfaciliteit is geëindigd op 30-6-2022 en afgelost. In juli 2022 is € 2 mln geherfinancierd.
De bovengenoemde rentepercentages betreffen variabele rentes gebaseerd op basis van Euribor met een voor PSW geldende opslag.
Onder het kopje renteherziening is af te lezen dat de renteherziening van bovenstaande leningen om de 1 respectievelijk om de 3 maanden is, aangezien deze gebaseerd zijn op 1 of 3 maands Euribor.
De marktwaarde van de leningportefeuille (inclusief investeringsfaciliteit) ultimo 2022 bedraagt € 11.150.000,- (in 2021 € 7.740.000,-). De stijging wordt veroorzaakt door verandering in de leningenportefeuille en de gestegen rente.

3.4.5 TOELICHTING OP DE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2022

BATEN

13 Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

		2022	2021
	De specificatie is als volgt:	€	€
13.1	Wet langdurige zorg		
	Wet langdurige zorg	49.803.337	45.294.028
	Wet langdurige zorg correcties voorgaande jaren	-86	82.550
		49.803.251	45.376.578

Toelichting:
In de Wlz-opbrengsten zijn in 2022 de volgende compensatiebedragen verwerkt:
- Covidcompensatieregelingen 2022: € 950.000,- (in 2021 € 870.000,-)
- Energiecompensatie 2022: € 130.000,- (in 2021 0)
Er is nog geen overeenstemming tussen het Zorgkantoor VGZ en PSW inzake de COVID-19 compensatie Wlz. Wel is er ten tijde van het opstellen van de Jaarrekening overeenstemming over de herschikking 2022.
De stijging van het Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg wordt mede veroorzaakt door in gebruikname van WBC Sevenum eind 2021 en reguliere indexatie.

13.2	Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van de Wet langdurig zorg	124.666	77.856

Toelichting:
Onder deze post worden verantwoord: de subsidie stagefonds zorg en de subsidie branche-opleidingen zorg.
In 2021 heeft PSW voor haar zorgpersoneel de zorgbonus aangevraagd, ontvangen en uitbetaald (€ 720.000,-). Deze subsidie is gesaldeerd met de personele kosten; derhalve niet verantwoord onder de post Subsidies. De zorgbonus is in 2022 definitief vastgesteld door VWS.

13.3	Baten uit onderaanneming	724.868	675.577

Toelichting:
De baten uit onderaanneming zijn gestegen door met name tariefindexering en toename van het aantal cliënten.

13.4	Overige baten uit beroeps-of bedrijfsmatige zorgverlening		
	Opbrengsten persoonsgebonden budget	1.470.450	1.338.188
	Overige baten	111.606	109.856
		1.582.056	1.448.044

Toelichting:
De PGB-opbrengsten zijn met name gestegen doordat er aan meer clienten zorg- en begeleiding wordt geboden in de dagbesteding.
Onder de Overig baten worden de wasinkomsten gerubriceerd.

Totaal	**52.234.841**	**47.578.055**

14 Opbrengsten Jeugdwet	**7.773.402**	**7.629.163**

Toelichting:
De stijging van de Opbrengsten Jeugdwet wordt met name veroorzaakt door tariefindexatie.

3.4.5 TOELICHTING OP DE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2022

BATEN

15 Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

De specificatie is als volgt:	2022 €	2021 €
Opbrengsten Wet maatschappelijke ondersteuning	2.147.575	2.717.136
Subsidies vanwege Provincies en gemeenten	116.603	152.718
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	166.621	122.203
Opbrengsten uit uitleen personeel	1.936.781	805.918
Overige opbrengsten andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	818.478	605.348
Totaal	**5.186.058**	**4.403.323**

Toelichting:

De daling van Opbrengsten Wmo wordt met name veroorzaakt doordat Vijf B.V. Wmo in Roermond uitvoert (€ 0,6 mln).
Subsidies vanwege Provincies en gemeenten: dit zijn subsidies van gemeenten van ons werkgebied voor met name projectmatige begeleding.
Overige subsidies: dit is met name de RVO-subsidie die PSW ontvangt voor middelbaar beroepsonderwijs (BBL-onderwijs). De stijging komt doordat PSW in 2022 meer leerlingen had dan in 2021.
De stijging bij de opbrengsten uitleen personeel wordt veroorzaakt doordat er personeel uitgeleend is aan Vijf B.V. sinds 2022.
Onder de overige opbrengsten andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten vallen onder andere de inkomsten van PSW Vrije Tijd, PSW Werk-inkomsten (UWV, gemeentelijke trajecten) en opbrengsten clientactiviteiten.

16 Overige bedrijfsopbrengsten	**126.000**	**0**

Toelichting:
In 2022 heeft PSW grond verkocht gelegen in de gemeente Maasgouw. De boekwinst wordt onder de Overige bedrijfsopbrengsten verantwoord.

3.4.5 TOELICHTING OP DE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2022

LASTEN

17 Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten

De specificatie is als volgt:	**2022**	**2021**
	€	€
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	1.901.424	1.532.370
Personeel niet in loondienst	594.845	289.138
Overige kosten van uitbesteed werk	1.436.819	1.435.208
	3.933.088	3.256.717

Toelichting:
Onder de kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten worden met name de kosten van Onderaannemers gerubriceerd, zoals bijvoorbeeld Zorgboerderijen. Onder de kosten van Personeel niet in Loondienst wordt gerubriceerd: de inhuur van zorgmedewerkers in het primaire proces, inhuur van artsen, gedragskundigen, therapeuten. Verder valt hier de ingehuurde schoonmaak onder. Onder de Overige kosten van uitbesteed werk valt advieswerk, kosten uitbesteding salarisadministratie en tijdelijke inhuur ondersteunende diensten.

18 Lonen en salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

De specificatie is als volgt:	**2022**	**2021**
	€	€
Lonen en salarissen	33.877.642	31.192.278
Sociale lasten	5.694.769	4.952.643
Pensioenpremies	2.927.905	2.584.377
Dotaties en vrijval personeelsvoorzieningen	535.089	796.621
	43.035.406	39.525.918

Toelichting:
De toename van Lonen en salarissen wordt veroorzaakt door CAO-loonstijgingen, periodieke verhogingen en toename van het aantal fte's.
De toename van sociale lasten wordt veroorzaakt doordat de Awf-premie (Algemeen werkloosheidsfonds) in 2021 tijdelijk verlaagd. In 2022 is deze verlaging vervallen. Verder zijn de sociale lasten gestegen vanwege stijging fte's in loondienst.

De toename van pensioenpremies wordt veroorzaakt door stijging van de pensioenpremie (werkgeversdeel 0,8%punt stijging) en stijging vanwege toename fte's in loondienst.
De afname van dotaties en vrijval personeelsvoorzieningen wordt met name veroorzaakt door de combinatie van een daling van de instroom van personeel in de voorziening langdurig zieken, daling voorziening uitgestelde beloningen en stijging door het opnemen van de voorziening afbouw carrière.
In 2021 heeft PSW voor haar zorgpersoneel de zorgbonus aangevraagd, ontvangen en uitbetaald (€ 720.000,-). Deze subsidie is gesaldeerd met de personele kosten; derhalve niet verantwoord onder de post Subsidies. De zorgbonus is in 2022 definitief vastgesteld door VWS.

Het gemiddeld aantal in de groep werkzame werknemers, berekend op fulltimebasis en uitgesplitst naar activiteiten, bedroeg:

Wonen	314	301
Activiteitencentra	138	137
PSW Werk	35	29
PSW Junior	162	158
PSW Thuis	36	50
PSW Samen	14	0
Ondersteunende diensten	102	84
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	800	759
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

Toelichting:
De toename bij Wonen wordt met name veroorzaakt door in gebruikname van WBC Korenhuys te Sevenum eind 2021. De afname van PSW Thuis heeft met de oprichting van Vijf B.V. te maken. PSW -medewerkers werkzaam ten behoeve van Vijf B.V. worden onder PSW Samen gerubriceerd. De toename van de ondersteunende diensten heeft met name te maken met een toename van de leerlingen. Afhankelijk van het leerjaar worden zij voor een bepaald deel onder de Ondersteunende diensten verantwoord.

3.4.5 TOELICHTING OP DE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2022

19 *Afschrijvingen op materiële vaste activa*

De specificatie is als volgt:	2022	2021
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	1.517.445	1.529.480
Totaal afschrijvingen	1.517.445	1.529.480

20 *Overige waardevermindering van materiële vaste activa en financiële vaste activa*

De specificatie is als volgt:	2022	2021
	€	€
- waardeverminderingen	5.025	0
- terugnemingen waardeverminderingen	-32.000	0
Totaal Overige waardevermindering van materiële vaste activa en financiële vaste activa	-26.975	0

Toelichting:
De Overige waardeverminderingen hebben met name betrekking op 2 grondposities.

21 *Overige bedrijfskosten*

De specificatie is als volgt:	2022	2021
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	2.176.589	2.031.673
Algemene kosten	5.702.656	5.020.358
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	2.693.981	2.444.345
Onderhoud en energiekosten	1.318.072	1.312.238
Huur en leasing	3.634.338	3.507.911
Dotaties en vrijval voorzieningen	0	-118.426
Totaal overige bedrijfskosten	15.525.635	14.198.099

Toelichting:
De Overige bedrijfskosten zijn in het algemeen genomen naar rato met de omzet gestegen.
Onder de Algemene kosten worden vanaf de Jaarrekening 2022 ook de Andere Personeelskosten gerubriceerd. De vergelijkende cijfers 2021 zijn aangepast hiervoor. Deze bedroegen in 2022 € 2,3 mln (in 2021 € 1,8 mln). De stijging wordt met name veroorzaakt door hogere opleidingskosten (inhaaleffecten vanwege Covid), hogere reiskosten (zowel volume als tarief), extra attentie/teambuilding medewerkers en hogere wervingskosten.
In 2020 betreft de post "Dotaties en vrijval voorzieningen" een voorziening voor dubieuze debiteuren inzake Hoofdaannemers waar nog geen of gedeeltelijke Coronacompensatie mee is afgestemd. In 2021 heeft volledige afstemming plaats gevonden en valt de voorziening vrij. In 2022 heeft er geen mutatie plaats gevonden.

Honoraria accountantsorganisatie	2022	2021
	€	€
De honoraria van de accountant over 2022 zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	123.924	103.092
2 Overige controlewerkzaamheden	0	0
3 Fiscale advisering	47.819	1.500
4 Niet-controlediensten	29.230	27.945
Totaal honoraria accountant	200.973	132.537

3.4.5 TOELICHTING OP DE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2022

21 Overige bedrijfskosten

Honoraria accountantsorganisatie

Toelichting:
De honoraria zijn gebaseerd op de totale honoraria voor de controle van de jaarrekening over het boekjaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, ongeacht of de werkzaamheden door de externe accountant en de accountantsorganisatie reeds gedurende dat boekjaar zijn verricht. Het honorarium van de accountant met betrekking tot overige controle werkzaamheden, fiscale advisering en niet-controlediensten wordt gebaseerd op de daadwerkelijk ontvangen kostenfacturen en verantwoord in het jaar dat deze zijn gefactureerd.
In de accountantskosten 2022 is een stelpost controle steunmaatregelen opgenomen.
In deze Jaarrekening wordt de volgende rubricering gehanteerd:
1) Onder Controle van de Jaarrekening is opgenomen de kosten voor de audit van de jaarrekening en de Wmo -en Jeugdwetverantwoording en Wlz-nacalculatie.
2) Onder de overige controle werkzaamheden zijn geen kosten gerubriceerd.
3) Onder Fiscale advisering vallen advies- en controlewerkzaamheden inzake WNT, vpb, btw, etc. De hogere kosten in 2022 worden veroorzaakt door nagekomen facturen 2020, 2021 van Deloitte Tax (€ 19.000,-). Verder is er een onderzoek uitgevoerd inzake fiscaliteiten door Deloitte Tax (circa € 24.000,-).
4) De niet-controlediensten betreffen ondersteuning bij werkzaamheden inzake de productie.

22 Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	Overige verbonden maatschappijen	Overig	2022	2021
			€	€
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten		-62.555	-62.555	-63.988
Subtotaal financiële baten	0	-62.555	-62.555	-63.988

			2022	2021
			€	€
Rentelasten en soortgelijke kosten		54.516	54.516	24.640
Resultaat deelnemingen	0		0	0
Subtotaal financiële lasten	0	54.516	54.516	24.640
Totaal financiële baten en lasten	0	-117.071	-117.071	-88.628

Toelichting:
Onder de post Rentebaten worden de bedragen gepresenteerd die PSW ontvangt danwel betaald over haar banktegoeden. Tot en met 1 augustus 2022 is een negatieve creditrente in rekening gebracht door de Rabobank indien de banktegoeden een bepaald drempelbedrag overschrijdt. Onder de post Rentelasten worden de financieringskosten verantwoord die PSW betaald voor haar leningen.
Het Resultaat deelnemingen betreft de afwaardering van de deelneming in Vijf B.V. Deze stond ultimo 2021 voor € 25,- gewaardeerd.

21 Aandeel in resultaat van niet-geconsolideerde ondernemingen waarin wordt deelgenomen

	2022	2021
	€	€
Resultaat deelneming Vijf B.V.	0	0
Resultaat andere deelnemingen		
	0	0

22 Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.
Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.
De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder 3.4.9 WNT-gegevens.

3.4.6 WNT-GEGEVENS OVER 2022

De WNT is van toepassing op PSW. Het voor PSW toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 199.000,- bezoldigingsklasse IV (10 punten).

1. Bezoldiging topfunctionaris (Bestuurder)

Gegevens 2022 bedragen x € 1	Dhr. Drs. S.C.J.H. Bodde
Functiegegevens	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	178.513
Beloningen betaalbaar op termijn	13.487
Subtotaal	*192.000*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	199.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-
Bezoldiging	192.000
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2021	
bedragen x € 1	**Dhr. Drs. S.C.J.H. Bodde**
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	163.262
Beloningen betaalbaar op termijn	12.738
Subtotaal	*176.000*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	193.000
Bezoldiging	176.000

2. Toezichthoudende topfunctionarissen (RvT)

Gegevens 2022 bedragen x € 1	dhr. R.J.H. Burlet MBA	mevr. M.E.B.G. van Baars	dhr. drs. M.M.J.E. Foppen	dhr. J.A.J. Moolen-schot MBA	mevr. dr. M-J.E.H. Smits
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging					
Bezoldiging	21.600	14.400	14.400	14.400	14.400
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	29.850	19.900	19.900	19.900	19.900
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-	-	-
Bezoldiging	21.600	14.400	14.400	14.400	14.400
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021					
bedragen x € 1	**dhr. R.J.H. Burlet MBA**	**mevr. M.E.B.G. van Baars**	**dhr. drs. M.M.J.E. Foppen**	**dhr. J.A.J. Moolen-schot MBA**	**mevr. dr. M-J.E.H. Smits**
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging					
Bezoldiging	19.000	12.600	12.600	12.600	12.600
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	28.950	19.300	19.300	19.300	19.300

3.4.7 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting PSW heeft de jaarrekening 2022 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 28 februari 2023.

De raad van toezicht van de Stichting PSW heeft de jaarrekening 2022 goedgekeurd in de vergadering van 28 maart 2023.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 1.1.2.

Gebeurtenissen na balansdatum
N.v.t.

1.1.11 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.

drs. S.C.J.H. Bodde 28-3-2023
Bestuurder

W.G.

De heer R.J.H. Burlet MBA 28-3-2023
Voorzitter van de Raad van Toezicht

W.G.

Mevrouw M.E.B.G. van Baars 28-3-2023
Lid van de Raad van Toezicht

W.G.

De heer drs. M.M.J.E. Foppen 28-3-2023
Lid van de Raad van Toezicht

W.G.

De heer J.A.J. Moolenschot MBA 28-3-2023
Lid van de Raad van Toezicht

W.G.

Mevrouw dr. M-J.E.H. Smits 28-3-2023
Lid van de Raad van Toezicht

4. OVERIGE GEGEVENS

4. OVERIGE GEGEVENS

4.1 STATUTAIRE REGELING RESULTAATBESTEMMING

In de statuten zijn geen bepalingen inzake resultaatbestemming opgenomen. De Raad van Bestuur stelt de Jaarrekening vast en legt deze ter goedkeuring aan de Raad van Toezicht voor. Hiermee wordt de resultaatbestemming bepaald.

4.2 NEVENVESTIGINGEN

Stichting PSW heeft geen nevenvestigingen.

4.3 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Deloitte Accountants B.V.
Amerikalaan 110
6199 AE Maastricht Airport
Postbus 1864
6201 BW Maastricht
Nederland

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9901
www.deloitte.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht en de raad van bestuur van Stichting PSW te Herten

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022 (hierna: jaarrekening) van Stichting PSW te Herten gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting PSW op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording (RojWMG).

De jaarrekening bestaat uit:

4. De balans per 31 december 2022.

5. De winst-en-verliesrekening over 2022.

6. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van Stichting PSW zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moet in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 24362853.
Deloitte Accountants B.V. is een zogenoemde affiliate van Deloitte NSE LLP en maakt onderdeel uit van het internationale netwerk van Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

Controle-aanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de stichting en haar omgeving, de componenten van het interne-beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne-beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij constateren dat het bestuur beschikt over een concept frauderisicoanalyse van februari 2021.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne-beheersingssysteem geëvalueerd en in het bijzonder de frauderisicoanalyse alsook de gedragscode en klokkenluidersregeling. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van interne-beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Op basis van deze werkzaamheden en het in de controlestandaarden voor alle organisaties veronderstelde risico, hebben wij een frauderisico geïdentificeerd met betrekking tot het doorbreken van interne-beheersingsmaatregelen door het management. Onze controlewerkzaamheden ten aanzien van dit frauderisico zijn gericht op een evaluatie van de opzet en de implementatie van de relevante interne-beheersingsmaatregelen om dit risico te beperken. Daarnaast zijn door ons de volgende gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd gericht op het risico van het doorbreken van interne-beheersingsmaatregelen door het management:

- Het toetsen of specifieke journaalboekingen, waaronder boekingen die zijn geselecteerd op basis van risico criteria, en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn aangebracht aanvaardbaar zijn.

- Het evalueren van de oordeelsvorming en veronderstellingen van het management bij het maken van de in de jaarrekening opgenomen schattingen zoals de voorzieningen.

- Het beoordelen van eventuele significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsvoering van Stichting PSW.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij het financieel management, de raad van bestuur en de raad van toezicht.

De door ons uitgevoerde werkzaamheden leiden niet tot specifieke bevindingen. Wij hebben geen signalen ontvangen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Controle-aanpak naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben een algemeen inzicht verworven in het wet- en regelgevingskader dat van toepassing is op de stichting door inlichtingen in te winnen bij het financieel management en de raad van bestuur en het lezen van notulen van de auditcommissie en raad van toezicht.

Voor zover materieel voor de gerelateerde financiële overzichten, hebben wij op basis van onze risicoanalyse, en rekening houdende met het feit dat het effect van niet-naleving van wet- en regelgeving aanzienlijk varieert, de volgende wet- en regelgeving aangemerkt als wet- en regelgeving met een directe invloed op de financiële overzichten: de Regeling openbare jaarverantwoording WMG (RojWMG) en de Wet Normering Topinkomens.

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen omtrent het naleven van de bepalingen van die wet- en regelgeving die gewoonlijk wordt geacht van directe invloed te zijn op de jaarrekening.

Daarnaast is de stichting onderworpen aan overige wet- en regelgeving waarvan de gevolgen van niet naleving een van materieel belang zijnde invloed kunnen hebben op de financiële overzichten, bijvoorbeeld ten gevolge van boetes of rechtszaken. Ten aanzien van deze wet- en regelgeving die geen direct effect hebben op de vaststelling van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening, zijn onze werkzaamheden beperkter.

Naleving van wet- en regelgeving kan van fundamenteel belang zijn voor de operationele aspecten van een stichting, voor de mogelijkheid van een stichting om haar activiteiten voort te zetten, dan wel voor het voorkomen van sancties van materieel belang (bijv. het naleven van de voorwaarden van een vergunning voor het uitvoeren van een activiteit, of het naleven van regelgeving betreffende het milieu); niet-naleving van dergelijke wet- en regelgeving kan daarom van materieel belang zijnde invloed kunnen hebben op de financiële overzichten.

Onze verantwoordelijkheid is beperkt tot het uitvoeren van gespecificeerde controlewerkzaamheden ter bevordering van het identificeren van niet-naleving van wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de financiële overzichten. Onze werkzaamheden ter bevordering van het identificeren van gevallen van niet-naleving van overige wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de financiële overzichten, zijn beperkt tot:

- De bestuurder en het management en, in voorkomend geval, de met governance belaste personen vragen of de stichting dergelijke wet- en regelgeving naleeft.

- De eventuele correspondentie met de desbetreffende vergunningverlenende of regelgevende of toezichthoudende instanties (zoals de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd) inspecteren.

Uiteraard zijn wij gedurende de controle alert op indicaties van (vermoedens van) niet-naleving van wet- en regelgeving.

Tenslotte hebben wij een schriftelijke bevestiging verkregen dat alle bekende gevallen van niet-naleving of vermoede niet-naleving van wet- en regelgeving, ons ter kennis zijn gebracht.

Controle-aanpak continuïteit

Wij zijn verantwoordelijk voor het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid dat de stichting in staat is haar continuïteit te handhaven. Het is de verantwoordelijkheid van het management om te beoordelen of de stichting in staat is haar continuïteit te handhaven en om in de jaarrekening alle gebeurtenissen of omstandigheden toe te lichten die gerede twijfel kunnen doen ontstaan over het vermogen van de groep om haar continuïteit te handhaven. De raad van bestuur heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Wij hebben de inschatting van het management met betrekking tot de veronderstelling van continuïteit van Stichting PSW beoordeeld, inclusief de betreffende toelichtingen in de jaarrekening 2022 van Stichting PSW. Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van het bestuur te evalueren omvatten onder andere:

- Overwegen of de continuïteitsbeoordeling van het bestuur, als onderdeel van het jaarplan, alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hebben en het bestuur bevragen over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten.

- Nagaan of het bestuur gebeurtenissen of omstandigheden heeft geïdentificeerd die gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de stichting om haar continuïteit te handhaven (hierna: continuïteitsrisico's).

- Evalueren van de voor 2023 begrote operationele resultaten en daaraan gerelateerde kasstromen en van de verwachtingen voor het jaar 2024 rekening houdend met de ontwikkelingen in de branche en onze kennis uit de controle.

- Het analyseren van de financiële positie per ultimo boekjaar en ten opzichte van voorgaand jaar op indicatoren die kunnen duiden op significante continuïteitsrisico’s. De financiële ratio’s van de stichting zoals deze zijn opgenomen op pagina 25 van het bestuursverslag 2022 zijn een belangrijke factor van deze analyse.

- Het inwinnen van inlichtingen bij het bestuur over zijn kennis van significante continuïteitsrisico's na de periode van de door het bestuur verrichte continuïteitsbeoordeling.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van de raad van bestuur over de gehanteerde continuïteitsveronderstelling.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat deze jaartukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het bestuursverslag
- Het verslag van de interne toezichthouder
- De overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

- Alle informatie bevat die op grond van de RojWMG is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van de RojWMG en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de overige gegevens in overeenstemming met de RojWMG.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de RojWMG. In dit kader is de raad van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.

- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.

- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.

- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad van bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Maastricht Airport, 17 mei 2023

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: P.G.M. Retra AA